VAPAUS

Ilmestyy tiistaina ja torstaina
Perustettu 1917

Canadan suomalaisten työväenlehti

Second class mail registration No. 1070 — VAPAUS, 102 Elm Street West, Sudbury, Ontario

No. 45 — Vol. LIV vuosikerta | Sudbury, Ont. | Torstai, kesäk. 4 p. — Thursday, June 4, 1970

Nixon "rauhoitti", Agnew ärsytti

Nixon lupasi rauhaa ja "kotiuttamista"; Agnew kirosi rauhaa haluavat; lisää amerikkalaisjoukkoja Vietnamiin

Pitäessään keskiviikkona suuresti mainostetun televisiopuheensa Kambodzhan sotaretken tapahtumista, Yhdysvaltain presidentti Richard Nixon ei puhunut enää mitään "koko Etelä-Vietnamin sota-operaatioa johtavan Pohjois-Vietnamin ja Vietkongin päämajan hävittämisestä Kambodzhasta".

Vahvistaakseen väitöksensä, että Kambodzhan sotaretkellä "on saavutettu kaikki tärkeimmät tavoitteet", presidentti Nixon sanoi, että amerikkalaiset ovat löytäneet sieltä paljon aseita, ammuksia ja muita tarvikkeita.

Tiedoittaessaan huhtikuun 30 päivänä, että Yhdysvaltain ja Saigonin juntan asevoimat on lähetetty sotaretkelle Kambodzhaan, presidentti Nixon sanoi, että päätavoitteena on "koko Etelä-Vietnamin sotaoperaatioita johtavan kommunistien päämajan tuhoaminen."

Puheessa yhteydessä presidentti Nixon viittasi nyt epäonnistumisiin, mutta ilmaisi samalla toivorikkautensa sanomalla:

"Niin kauan kuin sota jatkuu, me voimme odottaa taka-askeleita. Mutta tämän yrityksen onnistumisen jälkeen me voimme vakaalla mielellä sanoa, että me tulemme pitämään aikataulumme asevoimiemme pois vetämisessä." Hän antoi kuitenkin vihjeen, että vielä sen jälkeen kun Yhdysvaltain maavoimat vedetään pois sieltä, USA:n ilmavoimat jatkavat Kambodzhan pommitusta!

Mr. Nixon sanoi, että Yhdysvallat kotiuttaa Vietnamista 50,000 sotilastaan lokakuun 15 päivään mennessä.

35,000 AMERIKKALAISTA KUUKAUSITTAIN VIETNAMIIN

New York Times Servicen Oaklandista, Kaliforniasta eilen lähettämän selostuksen mukaan Yhdysvalloista "lähetetään kuukausittain Vietnamiin noin 35,000 sotilasta — ja että useimmat näistä sotilaista eivät anna mitään arvoa hallituksen puheille Vietnamin sodan lopettamisesta.

Mainitun uutislähteen mukaan yllämainitusta asevoimamäärästä menee Vietnamiin noin 9,000 miestä kuukausittain Oaklandin kansainvälisen lentokentän kautta.

Monet (Vietnamiin menevistä miehistä) esittävät vihoissaan epäileviä lausuntoja sotilaiden palauttamisesta. "Miten he (hallitusviranomaiset) voivat puhua asevoimien takaisin vetämisestä," kysyi eräs sotilaista. "Kaikki Vietnamiin lähtevät lentokoneet ovat täynnä (amerikkalaisia) sotilaita," kerrotaan mainitussa uutiskatsauksessa.

RAUHAA VAATIVAT OVAT "RIKOLLISIA" SANOI AGNEW

Puhuen West Pointissa, N.Y. kadettikoulun läpi käyneiden lopettajaisjuhlassa keskiviikkona, Yhdysvaltain varapresidentti Spiro Agnew leimasi suoraan niin sanomatta kaikki rauhaa vaativat ihmiset "rikollisiksi". Hän sanoi "nykyisin ylistettävän rikollisia ja sopimattomia ihmisiä aikana jolloin meidän parhaat miehemme kuolevat Aasian riisipelloilla, säilyttääkseen ne vapaudet, mitä ne sopimattomat herjaavat."

Aikaisemmin sodan vastustajia kohtaan käyttämässä äänisävyssä mr Agnew sanoi edelleen: "Tämä on aikakautta, jolloin täytäntöönpanoa, saavutusta ja menestystä sanotaan pilkallisesti tunnottomuudeksi, turmeltuneisuudeksi ja mitään merkitsemättömyydeksi . . .

"Tämä on aikaa jolloin rauhan ja vapauden puoskarit (charlatans of peace and freedom) ylistävät ulkomaalaisia diktaattoreja (esim. Chiang Kai-shek, Franco, Ky—Thieu ja kumppanit — Vapaus) ja häpäisevät lippua joka pitää heitä vapaina."

Suuri osa maan nykyisestä tyytymättömyydestä aiheutuu, selitti mr. Agnew, hämäännyksestä, mikä johtuu etevästä ja järkevästä hyökkäyksestä Amerikan yhteiskuntajärjestelmää ja -laitoksia vastaan . . ."

Yhden parhailla arvolauseilla päästötodistuksen saaneen kadetin kerrotaan sanoneen, että monikaan upseerikokelas eli kadetti ei ole eri mieltä presidentti Nixonin Kaakkois-Aasian ohjelmasta. Hän (21-vuotias Jack Zoeller) sanoi moraalittomuudeksi sitä, jos mies on kadetti, ja on eri mieltä (Nixonin hallituksen kanssa) sotakysymyksestä."

Ranska ja N-liitto kannattavat Neljän Suuren välitystä lähi-idässä

Ranskan presidentti Pompidou tukee Länsi-Saksan ja Neuvostoliiton keskustelua Euroopan typerän jakamisen lopettamiseksi

Pariisi. — Neuvostoliiton ja Ranskan ulkoministerit ilmaisivat tiistaina yksimielisyytensä siitä, että Neljän Suuren tulee jatkaa keskustelua lähi-idän tilanteesta ja että mainittujen maiden välillä tulee ylläpitää säännöllistä konsultaatiota Indokiinan tilanteesta.

Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromyko ja Ranskan ulkoministeri Maurice Schumann keskusteli arabimaiden ja Israelin välisestä tilanteesta tiistaiaamuna ja toisen kerran tiistaina iltapäivällä.

Ranskan ulkoministeriön selostuksen mukaan mr Gromyko sanoi mr Schumannille, että Ranskan halu Neljän Suuren keskustelujen jatkamiseksi lähi-idän tilanteesta on sopusoinnussa Neuvostoliiton rauhanomaisten tavoitteiden kanssa.

Mr. Gromyko sanoi myös, että Neljän Suuren keskustelut auttavat rauhan palauttamista mainitulla alueella. Keskustelujensa yhteydessä kahden maan ulkoministerit käyttivät kaksi tuntia yksinomaan arabimaiden ja Israelin välisen tilanteen selvittelyyn.

Ranskan ja Neuvostoliiton konsultaatiota ehdotti mr Gromyko ja mr Schumann hyväksyi sen, selitti Ranskan ulkoministeriön puhemies. Näitä konsultaatioita käydään diplomaattiteitse, hän lisäsi asiaa paremmin selittämättä.

Mr. Gromyko ilmaisi Neuvostoliiton mielihyvän Ranskan asenteesta Kaakkois-Aasian kysymyksistä ja sanoi molempien maiden toivovan Kambodzhan linjoittumattomuuden palautumista. Mr. Schumann sanoi Ranskan haluavan edelleen, että Yhdysvaltain sotavoimat vedetään pois Vietnamista, ja että Kambodzhan tulee saada takaisin linjoittumattoman asemansa.

Tiistai-iltaisten tietojen mukaan mr Gromyko ja mr Schumann jatkoivat keskiviikkona keskustelua Euroopan ongelmista

Tiistaina mr Gromyko osallistui lounastilaisuuteen missä presidentti Georges Pompidou sanoi antavansa täyden kannatuksensa Länsi-Saksan ja Neuvostoliiton keskustelulle Euroopan mielettömän jakaantumisen lopettamiseksi, kuten hän asian esitti.

Presidentti Pompidou sanoi toivovansa, että nämä keskustelut palauttaa itseluottamuksen kautta Euroopan, ja että Ranska tulee edellen seuraamaan entisen presidentin, Charles de Gaullen ohjelmaa, mikä rohkaisee Ranskan ja Saksan suhteiden lähentämistä.

ISRAEL POMMITTI TAAS EGYPTIA

Tel Aviv. — Israelin asevoimien ylipäällystö tiedoitti tiistaina lentokoneittensa uusista hyökkäyksistä Suezin kanava-alueella. Tel Aviv väitti, että israelilaiskoneet eivät kohdanneet mitään vastarintaa. Kairo sanoo Egyptin koneiden nousseen torjumaan israelilaiskoneita Egyptin ilmatilassa.

Mafia Ontarion liikelaitoksissa

Toronto. — Ontarion prokuraattori Arthur Wishart sanoi tällä viikollä "eräissä tapauksissa" havaitun, että laillisia ontariolaisia liikelaitoksia on rahoitettu Mafian rahoilla.

Wishart sanoi lainlaatijakunnan istunnossa, että maakunnan oikeusministeriö on tutkinut useita määrättyjä väitöksiä, jotta eräitä liikehommia on tuettu Mafian rahoilla.

"Muutamissa tapauksissa me olemme voineet sanoa olevan var moja todisteita siitä, että rahaa tulee rikollisilta", sanoi hän.

Wishart kieltäytyi kuitenkin ilmoittamasta minkälaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty liikkeitä vastaan, joita on rahoitettu Mafian taholta.

Liberaalipuolueen johtaja Robert Nixon huomioi myös tällä viikolla, jotta Mafia on sijoittanut miljoonia dollareita laillisiin liikelaitoksiin Ontariossa peittääkseen täten rikollista toimintaansa.

Canada lupasi vehnää Romanialle

Bucharest. — Canadan ulkoministeri Mitchell Sharp tarjosi täällä tällä viikolla Romanialle $7,500,000 arvosta vehnäapua. YK:n maatalousjärjestön välityksellä. Romania on joutunut viime viikkojen aikana vallinneiden valtavien tulvien johdosta suuren hävityksen valtaan.

Canada antoi aikaisemmin Romanialle $25,000 arvosta apua ja Canadan Punaisen Ristin ilmoitettiin antaneen myös $20,000 arvosta hätäaputarpeita.

VIIME TIEDOT

Ottawa. — Postityöläiset olivat eilen vuorokauden kestäneessä lakossa viiden maakunnan eri postipiireissä. Parempaa palkkaa vaativat postityöläiset järjestävät "vuorotellen" näitä alueellisia lakkoja painostaakseen hallitusta työehtosopimuksen hyväksymiseen. "Työnantajan" asemassa olevan liittohallituksen raha-asiain lautakunnan presidentti C. M. Drury antoi eilen ymmärtää, että hallitus ei suostu postityöläisten palkkavaatimuksiin, vaan suunnittelee toisia nimityksiä käyttäen mahdollisen sulun järjestämistä. Postilaitoksen toiminta ei ole vielä häiritty niin paljoa, että hallituksen tulee lopettaa postilaitoksen palvelun, hän sanoi. Alahuoneen istuntosalin ulkopuolella mr. Drury sanoi, että hallitus ei turvaudu milloinkaan sulun julistamiseen, mutta, hän varoitti, jos postilaitos ei voi asiallisesti toimia, silloin on hallituksen lopetettava postipalvelu — mikä on sama kuin sulku, kuten on työväenpiireissä huomioitu. Suuresti alipalkatut postityöläiset vaativat 60 sentin palkankorotusta 2-vuotisen sopimuksen perusteella, ylityöpalkkaa päivittäisen (eikä viikottaisen) työkauden perusteella, korvausta juhlapäivien työstä ja työpalkkaturvaa automatisoinnin kehittyessä.

Hallintoportaassa myönnettiin kuluneen vuoden aikana keskimäärin 10.1 prosenttinen palkankorotus kerrotaan torstaina julkaistussa H. V. Chapman and Associates Limitedin kesäkuun raportissa missä selostetaan hallinnollisissa tehtävissä olevien henkilöiden palkkoja Canaadssa. Tämän raportin mukaan yleisten liikkeenhoitajan keskinkertainen palkka ja lisäpalkkio (bonus) oli viime vuonna $43,350, ollen heidän palkkansa nousu 8.8-prosenttinen v. 1968 palkkoihin verraten. Alemman hallitusportaan (johtokuntien jäsenten) palkat nousivat 10.1-prosenttisesti. Myynti-managerien palkat kohosivat vuodesta 1968 vuoteen 1969 11.7-prosenttisesti, ollen heidän keskinkertainen vuosipalkkansa $29,600 jne.

POSTIN VÄLITYSYRITYS KARIUTUI TIISTAINA

Postityöläiset sanovat hallituksen olevan vastuussa tilanteen edelleen pahenemisesta

Ottawa. — Liittohallituksen ja postityöläisten välinen kiista palkoista ja työolosuhteista kärjistyi tiistai-iltana, kun hallituksen nimittämä välittäjä, A. W. R. Carrothers, Calgaryn yliopistosta luopui yrityksestä sanoen, että vaikka edistystä tapahtui "niin osapuolet ovat vielä kaukana sopimuksesta" ja että merkitsevä "edistysprosessi oli pysähtynyt".

Noin 27,000 postityöläistä edustavan kahden eri union muodostaman neuvoston puhemiehet syyttivät hallituksen "jääräpäisyyttä" välitysyrityksen epäonnistumisesta.

Hallituksen raha-asiain lautakunnan valtuuskunnan johtaja C. D. Harper antoi ymmärtää, että postityöläisiltä odotetaan "rehtiä sopimushalua" kohtuullisten vaatimusten pohjalla, selittämättä näitä määritelmiä sen yksityiskohtaisemmin.

Postityöläisten unioiden neuvoston rinnakkaispuheenjohtajat Roger Decarie ja William Houle tähdensivät, että neuvoston tavoitteena on vieläkin oikeudenmukaiseen sopimukseen pääsy ilman kansallista lakkoa.

Vahvistamattomien huhutietojen mukaan postityöläisten arvellaan valmistuvan lakkotoiminnan laajentamiseen, jos nykyiset vuorotellen alueellisesti järjestettävät 24-tuntiset lakot eivät nostata riittävää painostusta hallitusta vastaan.

Toisaalta on annettu ymmärtää, että jos postityöläisten toimesta lisätään vuorottaisia lakkoja esim. siten, että niitä tulee järjestettäväksi useampiin avainkeskuksiin samana päivänä, hallitus voi silloin ottaa aloitteenteon käsiinsä, sulkemalla koko postitoimiston sillä perusteella, että alueellisesti vuorottain järjestettävien lakkojen olosuhteessa postitoimiston toimintaa ei voida jatkaa. Asiallisesti puhuen tämä toimenpide olisi sulku toisella nimellä postityöläisiä vastaan.

Tiistai-iltana saatujen tietojen mukaan union ja hallituksen raha-asiain lautakunnan edustajain piti kokoontua neuvottelutilaisuuteen keskiviikkona.

Tri Shulman ei saanut vastausta kysymykseensä

Shulman sanoo OHSIP:n virkailijain kielletyn vastaamasta yhtiöiden "voittokysymyksiin"

Toronto. — Ontarion lainlaatijakunnan terveyskomitean kaksi NDP-jäsentä syytti tällä viikolla, että maakunnan terveysministeri Thomas Wells on antanut määräyksen medicare-virkailijoille, etteivät nämä saa vastata opposition esittämiin kysymyksiin "kuinka paljon yksityiset vakuutusyhtiöt voivat saada voittoa tällä kertaa toimiessaan maakuntahallituksen medicaren välittäjinä".

Tri Morton Shulman (High Park) ja William Ferrier (Cochrane South) esittivät syytöksensä sen jälkeen kun komitea oli suorittanut tutkimusmatkan OHSIP:n virastorakennuksessa. Uutisverkoston edustajilta oli kielletty osallistuminen tähän tutkimusmatkaan, minkä ohjelmaan sisältyi kysymysten ja vastausten esittämistuokio lainlaatijakunnan 9 jäsenen ja OHSIP:n päävirkailijain kesken.

Ministeri Wellsin edustaja väitti myöhemmin, että tri Shulman oli vääristellyt Wellsin lausunnon. Mr. Wells väittää, ettei ministerillä ollut aikomusta kieltää kysymysten esittämistä tai niihin vastaamista. "Hän oli vain pyytänyt, että oppositio odottaisi niin kauan kun hallitus on saanut valmiiksi täydellisen lausunnon OHSIP:n operaatiokustannuksista." Tämän lausunnon ei sanota valmistuvan kuitenkaan ennen syksyä, jolloin tulee kuluneeksi vuosi siitä kun medicare astui voimaan Ontarion maakunnassa.

Myöhemmässä uutishaastattelussa tri Shulman sanoi kysyneensä OHSIP:n pääjohtajalta tri J. S. W. Aldisilta jos 31 vakuutusyhtiötä — jotka on nimetty medicaren eli OHSIP:n välikäsiksi — saavat voittoja tästä terveyshuoltovakuutusohjelmasta

Tri Shulman sanoo tri Aldisin vastanneen, että yhtiöt toimivat tässä yhteydessä ei-voittoa, ei-tappiota tuottavalla pohjalla.

Tämän jälkeen tri Shulman selitti kysyneensä. tri Aldisilta, että kuinka OHSIP voi olla varma, etteivät vakuutusyhtiöt saa voittoa palveluksistaan. Tri Shulman sanoi mr Wellsin kieltäneen tässä kohdassa tri Aldisia vastaamasta kysymykseen, sen perus teella kun "hän ei hyväksynyt kysymysten linjaa".

Poliisit löysivät "arsenaalin"

Montreal. — Montrealin poliisien ilmoitettiin löytäneen tiistaina kaupungin itäpäässä sijaitsevasta eräästä autotallista 28 pötköä dynamiittia, 24 dynamiittinallia, kaksi kivääriä, patruunoita, luodinkestävät liivit jne. Löydön sanotaan tehdyn tunnistamattoman henkilön suorittaman puhelinsoiton johdosta.

Poliisit sanovat, että löytö voi olla yhteydessä viimeisimpiin kaupungissa tapahtuneisiin pommituksiin ja pankkiryöstöihin.

Vehnän hinta laski 6 senttiä

Winnipeg. — Sen jälkeen kun Canadan dollari "vapautettiin" kuluvan viikon alussa on Canadan vehnälautakunta laskenut vehnäbushelin hintaa 6 sentillä ja tämän sanotaan merkitsevän sitä, että lännen vehnäfarmarit tulevat saamaan vastaavasti alhaisemman hinnan tuotteistaan.

Vehnälautakunnan puheenjohtaja W. C. McNamara sanoi vehnän alentamisen olevan välttämätön, jotta Canada pystyisi kilpailemaan maailman vehnämarkkinoilla ja lisäsi, että vehnälautakunnan täytyi ryhtyä nopeisiin toimenpiteisiin, koska sille ei tiedoitettu etukäteen hallituksen aikomuksesta vapauttaa Canadan dollari aikaisemmin määritellystä kurssista.

Kulutustavaroista velkaa keskimäärin $387 henkilöä kohti

Ottawa. — Virallinen tilastotietotoimisto (DBS) ilmoitti tällä viikolla, että canadalaisten kulutustavaran keskinkertainen velka on tällä kertaa $387 jokaista canadalaista kohti. Keskinkertainen velka kulutustavaroista on siis $1548 kutakin 4 henkistä perhettä kohti.

Maaliskuun lopussa Canadan kuluttajain yhteisvelka oli $8.5 miljardia, mikä osoitti $500,000,000 lisäystä kuluttajain velkaan viime vuoden vastaavaan aikaan verrattaessa.

Tietotoimiston lausunnossa sanotaan edelleen, että kaikenlainen lainaaminen eri finanssilaitoksilta osoitti myös nousua kuluneen vuoden aikana.

FNL:LLÄ MENESTYSTÄ ETELÄ-VIETNAMISSA

Kambodzhan sotilaat etsivät USAn TV-miehiä; pres. Nixonin miehet "tutkimusmatkalle"

Saigon. — Kansallisen vapautusrintaman joukkojen sapöörit (insinöörijoukot) valtasivat yllätyshyökkäyksellä tiistaina Fire Base Tun Tavern-nimisen tukiaseman aiheuttaen suuria menetyksiä Saigonin juntan asevoimille.

Saigonin antamien tietojen mukaan FNL:n operaatio aiheutti siellä juntan asevoimille suurimman menetyksen yhden taistelun puitteissa viime maaliskuusta lukien, jolloin vapautusrintaman operaatiossa Mekongin suistomaalla olevaa tulitusasemaa vastaan tehdyssä hyökkäyksessä kaatui 67 juntan miestä ja haavoittui 115.

Vapautusrintaman asevoimien yksiköt ovat tehostaneet operaatioitaan Yhdysvaltain ja Saigonin asevoimien tukiasemia vastaan amerikkalaisten ollessa sotaretkellä Kambodzhan alueella.

Yhdysvaltain sotilaspiireistä annetun selostuksen mukaan alussa mainittu sapöörien hyökkäys "toteutettiin erinomaisen hyvin". Vapautusrintaman miesten sanotaan vetäytyneen myöhemmin pois tästä tukikohdasta mutta tiistai-iltaan mennessä taistelut jatkuivat edelleen tämän tulitusaseman kontrollista.

KAMBODZHAN SOTILAAT ETSIVÄT USA:n TV-MIEHIÄ

Phnom Penh. — Kambodzhapataljoona yritti tiistaina päästä kolmen auton luo, joiden mukana on kateisa Yhdysvaltain TV-kirjeenvaihtajia ja kameramiehiä, mutta joutui perääntymään takaisin kovan tulituksen johdosta.

Mitään tietoja ei ole saatu, mitä on tapahtunut ko. kymmenelle miehelle, autonajurit mukaanluettuna. He katosivat sunnuntaina ollessaan menossa Takeoa kohti. Heidän epäillään joutuneen kansallisen vapautusarmeijan joukkojen vangiksi.

NIXON LÄHETTI OMIAAN SOTATILAA "TUTKIMAAN"

Washington. — Valkoisesta ta-

(Jatkuu sivulla 4)

Eläkkeisiin ei korotusta

Ottawa. — Canadan sotaveteraanien asioista vastuussa oleva ministeri Jean-Eudes Dube oli jyrkkänä tällä viikolla alahuoneessa esittämässään kannassa, että sotaveteraanien eläkkeisiin ei myönnetä korotuksia alahuoneen tänä istuntokautena, joka päättyy mahdollisesti syys- tai lokakuussa.

Stanley Knowles (NDP-Winnipeg North Centre) jatkoi painostustaan useamman päivän ajan, saadakseen vastauksen

Winnipegissä oppilaslakko

Winnipeg. — Paikallaan tallaavat koululautakunnan ja opettajien väliset palkkaneuvottelut johtivat tiistaina jo toisena peräkkäisenä päivänä siihen, että noin 2,000 oppilasta käveli ulos luokkahuoneistaan protestoiden sen johdosta, kun opettajat ryhtyivät työskentelemään "sääntöjen määräisesti" palkkaneuvottelujen huonon edistymisen vuoksi.

PERUN JÄRISTYKSESSÄ KUOLI 34,000 IHMISTÄ

Kuolonuhrien määrä voi nousta sitäkin suuremmaksi; 200,000 ihmistä kodittomana

Lima. — Sunnuntainen maanjäristys aiheutti suuria vyörymiä jotka tuhosivat Yungay ja Andes nimiset kauppalat surmaten niiden mukana 20,000 asukasta. Tiistai-iltaan mennessä suoritettujen laskujen mukaan tämän maanjäristyksen johdosta on Perussa kuollut 34,000 ihmistä.

Virallisten tietojen mukaan helikopterit lensivät mainittujen kauppaloiden yli tiistaina ja tiedoittivat takaisin tultuaan, että niiden kohdalla oli vain suuri pölypilvi. "Kauppaloista ei näkynyt jälkeäkään", selittivät lentäjät.

Toisia kuoli Yungayn lähettyvillä olevissa kylissä maanvyörymien ja tulvien johdosta.

"Caras on kokonaan veden alla Llanganuco-järven aiheuttaman tulvan johdosta", tiedoittaa Perun tiedonantovirkailija Augusto Zimmerman. Sieltä ei ole vielä saatu virallisia tietoja ihmishenkien menetyksistä.

Yungay, Caras ja Huarasin kaupunki ovat huomattavampia asutuskeskuksia Huaylas-kanjonissa missä maanjäristys oli kaikkein voimakkain. Suuria tomupilviä on tämän alueen yllä 18,000 jalan korkeuteen asti, kerrottiin tiistaina. Näiden tomupilvien takia on vaikea pudottaa laskuvarjojen avulla miehiä ja tarvikkeita.

Mr. Zimmerman sanoi lentotiedustelun osoittaneen, että Andean-vuoristojonon välisen mainitun kanjonin kaikki kylät ovat erittäin pahoin vaurioituneita.

Monet kaduille juosseet ihmiset kuolivat kanjonin seinämistä lentäneiden tai vyöryneiden kivien ja muiden esineiden iskuista, hän selitti ja seinää muistuttava vesipaljous syöksyi kanjoniin Llanganuco järven pengermien murtumisen vuoksi.

Maanjäristyksen sanotaan tuhonneen tuhansia asuntoja ja virallisten arviointien mukaan yli 200,000 ihmistä on nyt kodittomana ja asunnottomana.

MURHASYYTÖKSEN KÄSITTELYÄ EI HALUTTU

New York. — Yhdysvaltain armeijan entinen kapteeni Robert F. Marasco sanoo, että jos murhasyytös Green Berets-erikoisjoukkoja vastaan olisi mennyt oikeuden käsiteltäväksi, Yhdysvaltain hallitus ja keskustiedusteluelin (CIA) olisivat joutuneet siitä kiusalliseen asemaan, ja että oikeuskuulustelu olisi paljastanut Saigonin päällystön (amerikkalaisen) kykenemättömyyden.

Kapteeni Marascoa ja Yhdysvaltain erikoisjoukkojen (Green Berets) seitsemää muuta miestä syytettiin Thai Khac Cruyen-nimisen etelävietnamilaisen mur hasta. Silloin kerrottiin, että Thai Khac Chuyen oli murhattu — ja hänen ruumiinsa todennäköisesti upotettu mereen — epäiltynä siitä, että Yhdysvaltain urkkijana toimiessaan hän oli vakoillut myös Etelä-Vietnamin vapautusrintaman ja Pohjois-Vietnamin hyväksi.

Asiasta puhuttiin silloin melko paljon, mutta lopulta ilmoitettiin, että murhasyytökset Thai Khac Chuyen tappamisesta on korkean tahon vaatimuksesta peruutettu, kuten selitettiin.

Viime vuonna kapteenin vakanssilta eronnut Marasco kieltäytyi nyt sanomasta osallistuiko hän henkilökohtaisesti Chuyenin murhaan.

Mutta hän selittää nauhoitetussa haastattelulausunnossaan, mikä esitettiin tiistai-iltana NBC-TV:n välityksellä, että Chuyenin aiheuttama suurin vaara oli hänen tietoisuutensa siitä, että Kambodzhan alueella toimi itsenäisesti Green Beretin vakoiluosasto, ja että hän oli ehkä tiedoittanut tästä asiasta Saigonin juntalle.

Marasco sanoi tämän (amerikkalaisten itsenäisen vakoilun harjoittamisen Kambodzhassa) loukkaavan E t e l ä - Vietnamin kanssa tehtyä sopimusta tiedustelutoiminnasta.

Kysyttäen, että jos juttu olisi mennyt oikeuden käsiteltäväksi, kuka olisi siitä joutunut kiusalliseen tilanteeseen, Marasco selittää:

"Minä en halua suoralta kädeltä sanoa, että Yhdysvaltain hallitus olisi joutunut kiusalliseen asemaan, mutta CIA olisi joutunut kiusalliseen asemaan ja Saigonin (amerikkalais-) päällystön kyvyttömyys olisi tullut ilmeiseksi."

VAPAUS (LIBERTY)
INDEPENDENT LABOR ORGAN OF FINNISH CANADIANS
Established Nov. 6, 1917
Editor: W. EKLUND Manager: E. SUKSI
Telephone: Office and Editorial 674-4264
Published twice weekly: Tuesdays and Thursdays by Vapaus Publishing Co. Limited, 100-102 Elm St. West, Sudbury, Ontario, Canada.
Mailing address: Box 69
Advertising rates upon application, translation free of charge.
Second Class Mail registration Number 1076
Member of the CANADIAN LANGUAGE PRESS CLUB

TILAUSHINNAT:
Canadassa: 1 vk. $10.00, 6 kk. $5.25, 3 kk. $3.00
USA:ssa: 1 vk. $11.00, 6 kk. $5.75
Suomeen: 1 vk. $11.50, 6 kk. $6.25

Dollarimme "vapauttamisesta"

Finanssiministeri E. J. Benson tiedoitti sunnuntai-iltana melko yllättäen, että v. 1962 kansainvälisellä sopimuksella USA:n dollariin sidotun (92.5 senttiä Yhdysvaltain dollarista) Canadan dollarin "arvo on liian alhainen", että dollarimme on "toistaiseksi" vapautettu niin, että se voi etsiä uutta arvopaikkaa, ja että tarkkailtuaan tilanteen kehitystä, liittohallitus tulee "sitomaan" dollarin arvon uudelleen, vaikka kohtakin nykyistä korkeampaan tasoon.

Samassa yhteydessä tiedoitettiin, että dollarin arvon korottamisella, mitä sen sopimuksista "vapauttaminen" nykytilanteessa tarkoittaa, tulee olemaan osansa myös hallituksen inflaatiovastaisessa ohjelmassa.

Dollarin "vapauttamisen" yhteydessä ilmoitettiin, että Canadan pankki on alentanut lainojensa koron 7½ sentistä seitsemään senttiin. Seuraavana päivänä, eli maanantaina, finanssiministeri Benson sanoi alahuoneen istunnossa, että dollarin vapauttamisen johdosta hän peruuttaa maaliskuun budjetin yhteydessä ilmaistun suunnitelman kuluttajain luoton rajoittamiseksi.

Keskustelun aiheena on nyt se, että mitä käytännöllistä merkitystä dollarimme "vapauttamisella" on? Toronto Star tervehtii tätä toimenpidettä tekona, joka löyhdyttää napanuorasiteitä Yhdysvaltain epävakaaseen talouteen ja voi osaltaan estää yhdysvaltalaisen inflaation työntymistä Canadan talouselämään. Lehti esittää kuitenkin "varauksen" ja toivomuksen, että dollarin "vapauttamisesta" on odotettavissa hyötyä vasta ja vain silloin, jos se tulee pysyväksi ilmiöksi. Toisaalta finanssiministeri Benson sanoi kuitenkin, että hänen tarkoituksensa on "sopiva tilaisuuden tullen" sitoa Canadan dollari uudelleen.

Torypuolueen johtaja Robert Stanfield arvostelee hallituksen toimenpidettä väittämällä, että mr Benson "rikkoi kansainvälisiä sopimuksia", joiden mukaan Canadan dollari on pidettävä sidottuna Yhdysvaltain dollariin. Mr. Benson ei vältäkään, että hän olisi saanut kansainvälisen rahaston (IMF) hyväksymisen toimenpiteelleen, mutta hän sanoo tiedottaneensa, että dollarin vapauttaminen on väliaikainen toimenpide, jonka jälkeen Canadan dollari sidotaan uudelleen kansainvälisten sopimusten kirjaimen mukaan.

Talousmiehet ovat esittäneet asian johdosta aika paljon toisistaan poikkeavia käsityksiä siitä, miten tämä dollarin "vapauttaminen" vaikuttaa Canadan talouselämään.

Melko yksimielisiä käsityksenä on se, että dollarin arvon kohoaminen nostaa Canadassa valmistettavien tavarain hintoja. Toisin sanoen Canadan maataloustuotteiden, puutavarateollisuuden, paperiptuu- ja papeiteollisuuden, kalastusalan jms. tuotteille tulee lisävaikeuksia kansainvälisillä markkinoilla. Mikäli näin tapahtuu, se tulee vaikuttamaan tuotantoa ehkäisevästi ja siis lisäämään työttömyyttä. Juuri tähän viittasi mr Benson sanoessaan, että "dollarin" vapauttaminen liittyy inflatiovastaiseen ohjelmaan. Tällaisia tavoitteita — ulkomaamarkkinain vaikeuttamista, tuotannon vähenemistä ja työttömyyden lisääntymistä — tarvitaan ja halutaan Canadassa osapuilleen yhtä paljon kuin vasikka "tarvitsee" viidettä jalkaa.

Rinnan ylläesitetyn kanssa on todettava, että Yhdysvaltain tavaroille, esimerkiksi visseille maataloustuotteille, tulee entistä helpommaksi kilpailla canadalaistuotteiden kanssa täällä Canadassakin. Sama pitää paikkansa teollisuustuotteiden kohdalta. Canadalaistuotannon asemesta dollarin "vapauttaminen" auttaa yhdysvaltalaistuotantoa canadalaismarkkinoilla.

Teoreettisesti on tietenkin mahdollista, että canadalaiskuluttajat saavat alennuksia Yhdysvalloista ja muualta ulkomailta tuotettavien tavarain hintoihin. Mahdollista onkin, että siitä tulee joitakin muruja myös kuluttajayleisölle. Aikaisemmat kokemukset viittaavat kuitenkin siihen, että rahan arvon muuttumisesta koituvat hintavaihtelut auttavat pääasiassa tuontialan suuria monopoleja, jotka kahmivat ne hyödykseen.

Selvää on, että dollarin "vapauttaminen" ja sen korkeammassa tasossa ehkä uudelleen kansainvälisiin sopimuksiin kiinnittäminen, aiheuttaa ainakin yhtä paljon lisäpulmia, mitä se mahdollisesti auttaa vanhojen ongelmien lieventämistä.

Liikaherkkyyttäkö?

Kertoen äskettäin pidetystä NATO:n ulkoministerien konferenssista, Torontossa ilmestyvä Vapaa Sana julisti tiistaisen numerossa etusivun otsikossa, että "NATO hyväksyi Suomen esityksen". Teksti ei ole kuitenkaan aivan niin varaukseton kuin otsikosta päättäen luulisi. Päinvastoin siinä jätetään melkoinen varaus sanomalla: "Naton ulkoministerien kokous hyväksyi suunnitelman sillä ehdolla . . ."

Juuri näihin "ehtoihin" onkin kissan raato haudattuna. Pitäen mielessä, että Suomen ehdotus Euroopan turvallisuuskonferenssin pitämisestä, mistä tässä on kysymys, on pääpiirteissään saman tapainen mikä on aikaisemmin esitetty Euroopan sosialististen maiden toimesta, me voimme asian selvittämiseksi lainata torontolaisen aamulehden, Globe and Mailin viime maanantaisesta toimituskirjoituksesta mm. seuraavaa:

". . . Venäjä on ehdottanut koko Euroopan turvallisuuskonferenssia keinona Euroopan jännitystilanteen huojentamiseksi. Sen (NL:n) työlistalla olisi taattu Euroopan turvallisuus, voimakeinojen käytön kielto sekä kaupallisten, taloudellisten, tieteellisten ja teknisten suhteiden kehittäminen askeleena poliittisen yhteistoiminnan kehittämiseksi Euroopan valtojen kesken . . .

"NATO:n ministerit joutuivat Varsovan liiton maiden ehdotusten johdosta pulmatilaan (dilemma). He eivät tykänneet siitä (Euroopan turvallisuuskonferenssin järjestämisestä jne.), mutta ne (NATO-maiden ulkoministerit) eivät voineet suoralta kädeltä hyljätäkään sitä antamatta vaikutelmaa, että he vastustavat rauhanomaisia aloitteentekoja. Yhdysvaltain asenne, minkä NATO lopulta omaksui, edellytti ehtojen liittämistä kuten sotavoimien vähentäminen, Berliinin kiistan sopiminen jne.

Kolmessa ulkoministerien kokouksessa laadittu strategia tuotti kommunikean missä kutsutaan Varsovan liiton jäseniä "ja muita asiaan kiintyneitä maita" tutkimaan sotavoimien vähentämistä . . . ja lännen ja idän välisten suhteiden kehitystä."

Ylläoleva osoittaa — eikä Globe and Mailia voida ainakaan "punaisuudesta" syyttää — että kun NATO-maiden ulkoministerit eivät voineet Euroopan turvallisuuskonferenssia ja siihen liittyviä seikkoja suoralta kädeltä hyljätä joutumatta huonoon valoon maailman yleisen mielipiteen edessä, he kehittivät "ehto-strategian", mikä tarkoittaa kaikkea muuta vaan ei "Suomen esityksen hyväksymistä".

Toisin sanoen NATO-kokous esitti USA:n sanelupolitiikan mukaisesti sarjan verukkeita, joiden tarkoituksena on hämärtää selvää asiaa ja hukuttaa yleistä kannatusta saava ehdotus loputtomiin menettelytapaseikkoihin. Juuri tässä mielessä kaivettiin esiin NATO:n jo vuonna 1968 Reykjavikin kokouksessa tehty ehdotus Euroopassa olevien asevoimien ns. tasapainotetusta supistamisesta. Mielenkiintoista on pitää myös mielessä, että Ranska kieltäytyi nyt pidetyn NATO:n ulkoministerien kokouksen julkaiseman kommunikean allekirjoittamisesta.

Vähintään liikaherkkyytenä USA:ta kohtaan on pidettävä julistusta, että NATO:n ulkoministerit muka hyväksyivät Suomen esityksen.

Kepu vaikean valinnan edessä Mikkelissä 6-7. pnä

Helsinki, (KU). — Keskustelu yleispoliittisesta tilanteesta, korkeimman johdon valinta ja lähiajan tavoiteohjelman hyväksyminen ovat tärkeimmät viralliset päiväjärjestysasiat tulevassa puoluekokouksessa 6—7. kesäkuuta Mikkelissä.

Näiden asioiden käsittelyssä pyritään myös kartoittamaan puolueen aatepoliittista liikkuma-alaa ja vastaamaan vennamolaisten ja toisella sivustalla kokoomuksen vasta hyväksytyn uuden periaateohjelman haasteisiin. Epäillen on kuitenkin otaksuttu, että puolueen vanhoillinen siipi yrittää valinnoissa ja ideologisessa keskustelussa leikata siivet heiveröisiltäkin uudistuspyrkimyksiltä.

Mielialojen katsotaan vaalitappion jälkeen jonkin verran rauhoittuneen, minkä otaksutaan vahvistavan puheenjohtajan Johannes Virolaisen ja vt. puoluesihteerin Jouko Loikkasen mahdollisuuksia tulla uudelleen valituiksi. Silti on odotettavissa vahvojakin vaatimuksia siitä, että puolueen korkeinta johtoa on ainakin osittain vaihdettava.

Keskustapuolueen järjestöväki pitää tällä kertaa kokouksensa suuressa teltassa herännäisliikkeiden tapaan, koska Mikkelistä ei kuulemma löydy sopivaa salia. Edustajien lähettämiseen on mahdollisuus 2,800 perustajajärjestöllä, kunnallis-, ja piirijärjestöllä. Edustajien määrä tuskin voisi olla 3,500, mutta todellisen luvun arvellaan pysähtyvän 1,500—1,600 henkilöön.

Yleispoliittisen keskustelun sävyt viritetään pääselostuksella, jonka esittää tri Johannes Virolainen. Kuitenkin epäillään, että puolueen puheenjohtajan linjaveto ei tule olemaan kovinkaan rohkaiseva.

KESKUSTAPUOLUEEN KUVA HIMMENTYNYT

Nykyjohtoa onkin arvosteltu siitä, että se on päästänyt keskustapuolueen roolin himmentymään ja ettei se ole pyrkinytkään voimakkaalla edistysmielisyydellä vastaamaan Vennamon vanhoillisen pikkuporvarillisuuden ja kokoomuksen oikeistolaisiin taisteluhaasteisiin. Puolueessa on todettu tapahtuneen usein myös samastumista oikeiston arkkivanhoillisen suuntauksen kanssa. Erityisesti tämä on ilmennyt yhteisenä hyökkäyksenä Yleisradion hieman vapautuneita yhteiskunnallisia ohjelmia vastaan. Samastumista oikeistopropagandaan on sanottu tapahtuneen myös siten, että puoluejohdon kannanotoissa kohdistettiin syytökset työttömyydestä ja muista vaikeuksista vain vasemmistoon.

Ohjelmista huolimatta keskustapuolueen kuva asutuskeskuksissa on jäänyt selkiytymättä, vaikka vanhoillinen agraarisiipi syytti vaalitappion jälkeen puoluejohtoa nimenomaan liiallisesta "asfalttiläheisyydestä".

RYHMÄ 70 MUSTA LAMMAS

Puolueen vapaamielisemmän uudistusryhmittymän "Ryhmä 70:n" vaientamista vaaditaan yhä voimakkaasti ja sen näkyvimmät henkilöt olivat puheenjohtajansa valt.maist. Kalervo Siikalan johdolla kuultavina viime viikolla puolueen eduskuntaryhmässä. Lopullinen suhtautuminen tähän ryhmään siirrettiin kuitenkin puoluehallituksen ratkaistavaksi. Sitä on syytetty vaalitappiosta, maolaisuudesta jne. Ryhmä 70 vaati äskettäin keskustapuoluetta sanoutumaan irti pelkästään liiketaloudellisia pyrkimyksiä palvelevasta maatalouspolitiikasta samoin kuin puolueessa ilmenevästä oikeistosuuntauksesta. Osa puolueen opiskelijanuorista on tukenut kansanrintamayhteistyötä, mutta heidät erotettiin äskettäin KOL:n johdosta ja uusi johtokunta läheni mm. SYL:ssä oikeistoa.

PAINE KOHDISTUU MYÖS NYKYJOHTOON

Vaalitappiota seuranneen kireän kritiikin kerrotaan laantuvan melkoisesti puoluekokoukseen mennessä. Taloudellisen rakennusmurroskriisin katsotaan silti varjostavan Mikkelin puoluekokousnäkymiä.

Tampereen puoluekokouksessa 1968 otettu tunnus "70-luku vihreän aallon vuosikymmen" on menettänyt voimansa ja suurelle yleisölle on ns. keskusta-aate erityisesti asutuskeskuksissa jäänyt melko himmeäksi tai samaistunut oikeiston vahvoihin propagandatavoitteisiin. Arvostelu on herkästi kohdistunut puoluejohtoon. Onpa myös mainittu, että puolueelta puuttuvat 1950-luvun "vitaaliset johtajat".

Mutta muidenkin tekijöiden sanottiin lisäävän ristikkäispainetta keskustapuolueen johdon valinnassa. Puheenjohtaja Virolaiselle on yllättävän vahvaksi vastaehdokkaaksi noussut puolueen eduskuntaryhmän puheenjohtaja Nestori Kaasalainen, vaikka tämän kannatuksen väitetään kin seuraavan lähinnä maakunnallisia rajoja. Hänen katsotaan saavan tukea lähinnä Etelä- ja Länsi-Suomen varakkaalta maalaisporvaristolta, joka haluaa säilyttää vanhoillisen agraalilinjan puolueen politiikassa. Kaasalaisen on todettu vastustavan jyrkästi ns. kansanrintamahallituksen pystyttämistä jatkossa.

VIROLAISEN UHKANA VAIN YLLÄTYSEHDOKAS

Myös on viitattu 1964 syrjäytetyn prof. V. J. Sukselaisen uudelleenpaluuseen puolueen johtoon. Sukselaisen kerrotaan torjuneen nämä väitteet keväällä, mutta ettei kielteinen kanta olisi enää yhtä ehdoton. Myös otaksutaan, että Sukselainen yleisvaltakunnallisena henkilönä saisi myös Kaasalaisen äänet. Kaasalaisen ja Sukselaisen rinnalla Virolaisen asemaa pidetään vahvana.

Vennamon voimakkaan menestyksen katsotaan kuitenkin vaativan keskustapuolueelta myös johdon valinnoissa myötämielisempää asennetta pienviljelijöihin. Tässä mielessä laskemattomana puheenjohtajaehdokkaana on mainittu tilastotieteen prof. Eino Haikala Tampereen yliopistosta.

LOIKKANEN EHDOLLA PUOLUESIHTEERIKSI

Nykyisen vt. puoluesihteerin Jouko Loikkasen mahdollisuuksia puoluesihteerin tuolille pidetään melko vahvoina "vanhemman" K-linjan edustajana. Toisaalta kehitysalueiden puolueväen odotetaan vaativan, että SMP:lle tapahtuneiden menetysten jälkeen vaihdoksia on tehtävä myös korkeimmassa johdossa. Yhtenä ehdokkaana on mainittu kansanedustaja Paavo Väyrynen, 23, Lapista.

KIRJEITÄ

PURNAUSPALSTAN UUDELLEEN AVAUS

Sudburyssa viikonvaihteessa kokouksessa oltaessa aivan selvästi havaittiin lukijain haluavan lehdestään lukea jonkinlaista purnauspalstaa. Sellaista, jossa jostakin asiasta joko moititaan tai kiitetään. Tuodaan lyhyessä muodossa esiin mielipide yleisön osastossa. Joku voi sanoa jotakin sattuvasti, toinen vastaa joko samalla mitalla siitä tai toisesta asiasta ja niin tämä ystävällisessä mielessä tukkanuottasilla olo jatkuisi.

Kun sitten sateisena päivänä kävelin pitkin Elm katua menossa johonkin asialle ja tarkoitukseni oli viipyä vain viitisen minuuttia, niin ainakin sen viisi minuuttia pitkän junan ohimenoa odotellessani äkkiä kuin salaman leimauksena tuli mieleeni: — Kappas noita sudburylaisia! Vuodesta vuoteen ne vain odottelevat pääkatunsa yli vilkkaan junaliikenteen katkaisemaa liikenneseisautusta eikä siitäkään ole koskaan näkynyt mitään purnausta lehden palstoilla. On kai liiaksi tuttua?

Siinä junan ohimenoa odotellessani sain nuhan, joten siitäkin vihastuneena oli helppo saada alku tähän ensimmäiseen purnausjuttuun. Jatkakaapa toiset jostakin muusta. Kyllä asioita löytyy.

Ykkönen.

Oikeusministerille työministerin salkku

Helsinki. — Suomen oikeusministeri, Keijo Liinamaa, sai viime tiistaina odotetusti myös palkkaministerin salkun: tasavallan presidentti määräsi hänet myös toisen valtiovarainministerin tehtäviin, joihin kuuluu lähinnä palkka-asioiden hoito.

Pääministeri Teuvo Aura sanoi, että tämä on hänen hallituksensa ministerilistan osalta lopullinen järjestely. Hallituksen jäsenmäärää ei siten ole tarkoitus lisätä nykyisestä 13:sta. Aikaisemmin kaavailtiin hallituksen täydentämistä lähinnä SAK:n edustajilla, mutta tämä kaatui lopullisesti keskusjärjestön valtuuston lauantaina omaksumaan kielteiseen kantaan.

Tiistaina vahvistettiin myös ensimmäisen valtiovarainministerin Päiviö Hetemäen sekä Liinamaan välinen työnjako. Liinamaan työsarka valtiovarainministeriössä on tämän mukaan jonkin verran kapeampi kuin edellisen hallituksen palkkaministerin.

Liinamaa käsittelee valtion suorittamia korvauksia sekä valtiolle tulevien maksujen ja korvausten vapautusta tai helpotusta koskevat asiat sekä palkka- ja järjestelyasostoille kuuluvat muut kuin henkilökunta-asiat. Ministeri Hetemäki käsittelee muut ministeriön toimialaan kuuluvat asiat.

Samoin jouduttiin muuttamaan valtiovarainministereiden sijaisia. Hetemäki ja Liinamaa ovat toistensa ensimmäisenä sijaisena. Sisäministeri Teemu Hiltunen kummankin toisena sijaisena.

Valtioneuvoston raha-asianvaliokuntaa täydennettiin samassa yhteydessä ministeri Liinamaalla sekä yleistaloudellista ministerivaliokuntaa kauppa- ja teollisuusministeri Olavi J. Mattilalla. Edellisen ministerivaliokunnan puheenjohtajana toimii pääministeri Aura ja jälkimmäisen valtiovarainministeri Hetemäki.

Montreal pankin voitot nousseet yli $10 miljoonalla

Toronto. — The Bank of Montreal tiedoitti tiistaina, että sen voitot olivat huhtikuun 30 päivänä päättyneen kuuden kuukauden aikana $52,920,000 eli $1.55 jokaista osaketta kohti. Vastaavana aikana viime vuonna pankin voitot olivat $41,475,000 eli $1.29 osaketta kohti.

Mitä muut sanovat

KOKO KIROTTU HOMMA OLI VIRHETTÄ

New York. — Pohjois-Korean yli kaksi vuotta sitten kaappaaman USS Pueblon komentaja Lloyd M. Bucher katsoo Newsweek julkaisun kertoman mukaan, että "koko kirottu homma oli virhe".

Bucher, joka oli yhdessä miehistönsä kanssa pidätettynä lähes vuoden, sanoi pohjois-korealaisten luulleen Yhdysvaltain vakoilulaivaa Etelä-Korean alukseksi siksi kun laivassa ei ollut mitään lippuja, ja siksi kun se oli numeroitu ja maalattu Etelä-Korean sotalaivojen tavoin. — UPI:n uutistieto kesäk. 1 pnä 1970.

LAKI JA JÄRJESTYS YHDYSVALLOISSA

"Maamme kadut ovat sekasorrossa. Yliopistot ovat täynnä kapinoitsevia ja mellakoitsevia opiskelijoita. Kommunistit yrittävät tuhota maamme. Venäjä uhkaa meitä mahdillaan ja tasavalta on vaarassa. Aivan oikein, vaara uhkaa sisältä ja ulkoa. Me tarvitsemme lakia ja järjestystä maamme olemassaolon turvaamiseksi. Valitkaa meidät jotta voimme palauttaa lain ja järjestyksen."

Näin puhui Hitler Hampurissa v. 1932.

Minä toivon, että nykyajan Amerikan tragedia ei kulkisi samansuuntaisesti Saksan historiallisen tragedian kanssa.

M. Shepherd, Toronto (Star lehden yleisön kirjeitä osastossa).

Henry Ford II ja Kama-joen kuorma-autotehdas

Amerikkalaisen Ford Motor Co:n johtaja ja omistaja Henry Ford II ilmoitti äskettäin yhtiönsä kokouksessa lyhyesti, että hän ei katso olevan mahdollista Ford-yhtiön osallistumiselle Neuvostoliiton suunnitteleman raskaita kuorma-autoja tuottavan tehtaan rakentamiseen. Kysymyksessä olevan suunnitelman mukaan Neuvostoliitto rakentaa 150,000 kuorma-auton vuosituotantoa edustavan tehdaskompleksin Kama-joen varrelle. Sen sijaan hän ilmoitti olevansa halukas tutkimaan mahdollisuuksia kulutustavarain kaupasta, ei-strategisten teknisten tietojen vaihtamisesta ym. yhteistyöstä Neuvostoliiton kanssa.

Fordin ilmoitusta pidettiin hieman yllättävänä, kun otetaan huomioon hänen Neuvostoliittoon viime maaliskuussa tekemänsä 10-päiväinen vierailu ja sen päätteeksi hänen Moskovassa pitämässään lehdistötilaisuudessa antamansa myönteiset lausunnot. Fordin lyhyessä ilmoituksessa ilmeni kuitenkin epäsuorasti selvä nyreys ellei suorastaan vastalause jollekin, joka oli pakottanut hänet "mielenmuutokseen".

Eikä tätä "mielenmuutosta" tarvinnut kaukaa hakeakaan. USA:n sotaministeri Laird oli nimittäin hyökännyt Fordin aikeita vastaan paria päiviä aiemmin. Asiantuntijat tiesivät lisäksi, että sotaministeri oli vedonnut yksityisesti Fordin "yhteishenkeen ja isänmaallisuuteen" yhtiön aikeiden torpedoimiseksi. Lisäksi hän oli moittinut Henry Fordia siitä, että hän ylipäänsä oli matkustanut Neuvostoliittoon mainituissa asioissa.

Mainitsematta sotaministerin nimeä, vastalauseita ja moitteita Henry Ford puolusteli lehtimiehille matkaansa Neuvostoliittoon sillä, että USA:n hallitus on virallisesti kehottanut kehittämään USA:n kauppaa Itä-Euroopan maiden kanssa. "USA:n hallitus oli etukäteen tietoinen vierailustamme eikä se ollut yrittänyt saada meitä luopumaan siitä", Ford mainitsi. "Emme ole ajatelleetkaan käydä kauppaa Neuvostoliiton kanssa vastoin USA:n lakeja ja hallituksen tahtoa", mr Ford korosti. "Tutkimme kuitenkin edelleen niitä monia muita yhteistyöehdotuksia, joita neuvostoliittolaiset isäntämme vierailun aikana tekivät", mr Ford mainitsi.

Henry Ford mainitsi maaliskuun vierailunsa päätteeksi, että valtavan Kama-suunnitelman tutkiminen ja valmistelu vaatisi Ford-yhtiöltä ainakin vuoden ennen kuin varsinaisiin neuvotteluihin päästäisiin käsiksi. Tällä kertaa asialle on tullut virallisesti ja julkisesti piste. Mikään ei kuitenkaan estä Ford-yhtiötä jatkamasta "yksityisesti" suunnitelmien tutkimista omissa konttoreissaan. Mutta jos Kama-suunnitelmalle tulisikin Fordin osalta piste, niin Neuvostoliitto ei ole suinkaan luopunut hankkeen toteuttamisesta, ja yhteistyöhalukkaita löytyy kyllä lännestä.

Tiettävästi ainakin ranskalainen Renault, englantilainen Leyland Motor Co., kaksi länsisaksalaista firmaa, nimittäin Daimler-Benz ja Volkswagen sekä ruotsalainen Volvo ovat näiden yhteistyöhalukkaiden joukossa. Parhaillaan on Japanissa Neuvostoliiton autoteollisuusministeri Tarasovin johdolla 8-henkinen valtuuskunta Japanin suurimman kuorma-autotehtaan Honi Motors Ltd:n vieraana. Japanin autoteollisuus on "sangen kiinnostunut" osallistumaan Kama-joen kuorma-autotehtaan rakentamiseen ja suunnitelmaa on jo tutkittu usean kuukauden ajan. Honi Motorsin edustaja lausui lehtimiehille.

On syytä palauttaa mieleen loppusilausvaiheessaan oleva Togliattin jättimäinen henkilöautotehdas, joka on rakennettu italialaisen Fiatin avulla. Suunnittelu- ja neuvotteluvaiheessa lännessä sanottiin, ettei siitä mitään tule. Kun Fiat sai lopulta tilauksen, niin lännestä — aina General Motorsia myöten — ilmestyi puolisen tusinaa autotehdasta, jotka olisivat ottaneet tilauksen mielihyvin vastaan. Kama-joen kuorma-autotehdassuunnitelmastaan Neuvostoliitto ei luonnollisestikaan luovu. Aikanaan nähdään kuka tai ketkä ovat yhteistyökumppanit lännestä. Kysymys on maailman suurimmasta kuorma-autotehtaasta ja siinä on paljon pelissä.

— Libra.

PÄIVÄN PAKINA

HYVINHÄN SE MENI

Mitä tahansa muuta asiasta sanotaankin, yksi seikka on kuitenkin melko varmaa: Kenellekään ei tullut koti-ikävä eikä aika pitkäksi täällä Sudburyssa viikon vaihteessa pidetyissä kokouksissa — CSJ:n laajennetun toimeenpanevan komitean ja Vapaus kustannusliikkeen vuosikokouksissa.

Selän ja pakaroiden puutuminen taisi vaivata joitakin niitä, jotka eivät ole tottuneet niin pitkiin "istujaisiin" yhdellä kertaa, mutta kukaan ei siitä vaikeroinut.

Päinvastoin — kokousväki kun halusi päästä myös Wanupin Visan 40-vuotisjuhlille sunnuntaina iltapäivällä — istuntoja jatkettiin molemmista päistä.

Lauantaina kokoonnuttiin suunnitelmien mukaan kello yhdeksän aamulla, mutta iltapäivällä päätettiin, että istuntoa jatketaan "niin kauan kuin jaksetaan" vielä illalla. Ja kun iltaistunto läheni loppuaan, niin sitten päätettiin, että sunnuntaiaamuna kokoonnutaan tuntia aikaisemmin kuin oli suunniteltu, eli kello kahdeksalta. Päätöslauselmaluonnosten laatijat päättivät puolestaan kokoontua "heti kukon kiekumisen" kuultuaan.

Tarkoitus oli kaksipuolinen — käsitellä asiat hyvässä järjestyksessä ja mahdollisimman yksityiskohtaisesti ja siitä huolimatta päästä Visan 40-vuotisjuhlille.

Näin sitten tapahtuikin.

Mahdollista on, että kokoukseen osallistuneet olivat sunnuntai-iltana väsyneitä — mutta eivät varmaankaan pettyneitä.

Päinvastoin eräs ensimmäistä kertaa tällaisiin kokouksiin osallistunut henkilö — olkoon hänen nimensä nyt mainitsematta — sanoi allekirjoittaneelle jäähyväisiä jättäessään, että hän ei olisi mitenkään uskonut, että kokouksissa istuminen ja toimiminen voi olla niin mielenkiintoista, mitä hän täällä sai kokea.

Hänen mielipiteensä mukaan tällaisia kansallisia kokouksia pidetään aivan liian harvoin — ja että niihin pitäisi tulla vieläkin enemmän osanottajia. Tällaisissa tilaisuuksissa asiat todella paranevat puhumalla.

Hän huomioi mielihyväkseen, että osanottajat tuntuivat poikkeuksetta viihtyvän oikein hyvin näissä kokouksissa.

Puheet ja puheenvuorot olivat hänen mielestään kauttaaltaan hyvin mielenkiintoisia, sellaisetkin puheet, joita tosin ei ollut monta, joissa olisi asianomainen voinut jättää jotakin sanomatta, tai sanoa hieman paremmin siistityssä muodossa.

Myös kahvi- ja tupakkatauon aikana käytiin mielenkiintoista rupattelua, hän sanoi.

Mutta suurimmin tätä ystäväämme kiinnosti kuitenkin se avomielisyys mitä kaikkien asioiden käsittelyssä ilmeni.

Kokoukselle esitetyt tili- ja muut selitykset olivat hyvin yksityiskohtaisia. Mitä tahansa lisätietoja haluttiin koskien järjestön, lehtiliikkeen tai niiden toimitsijain edesottamisia, ne annettiin brutaalisen avomielisesti yrittämättäkään kaunistella tai silitellä niitä. Puheenvuoroja käytettiin arkailematta ja täysin avomielisesti.

Tämäntapaisia katsomuksia esitti k.o. ystävämme.

Omalta kohdaltamme sanomme siihen "Amen".

Lehtiliikkeen vuosikokouksen tärkeimpänä kysymyksenä oli Vapauden ja Liekin talousvaikeuksien lisääntymisen aiheuttamat pulmat, mitkä johtuvat postin hintojen suuresta noususta ja muiden kulujen jatkuvasta kasvusta.

Aivan yksimielisiä oltiin kokouksessa siitä, että lehtien ilmestymismahdollisuudet on taattava talousvaikeuksista huolimatta. Tulkoon mitä tulee, mutta lehtiemme ilmestyminen taataan, tuntui olevan punaisena johtolankana kaikkien osanottajain puheenvuoroissa.

Aluksi oli tietenkin eriäviäkin mielipiteitä niistä keinoista ja menetelmistä, miten tämä yhteinen tavoite voidaan helpommin toteuttaa. Mutta kun oli vapaasti käsitelty asiaa puoleen ja toiseen, niin lopulta päästiin yksimielisyyteen siitäkin, että normaalisten liiketoimien ja keräysten lisäksi on järjestövoimalla varattava lehdillemme riittävästi uusia tuloja. Tässä mielessä tehtiin suunnitelmia järjestötoiminnan keskittämiseksi entistä voimaperäisempään työhön sanavapauden säilyttämisen hyväksi.

Ei ole epäilyäkään siitä etteikö kokousten päätösten täytäntöönpaneminen varmista sitä, että molemmat lehtemme voivat selvitä nyt ja vielä vuosien kuluttuakin nousevista talouspulmista. Työtä se tosin vaatii paljon, mutta emmehän me ole ennenkään toimintaa ja uhrauksia pelänneet.

Erikoisen luvun ansaitsisi se asiakas ja monipuolinen keskustelu mitä käytiin lehtiemme ja erikoisesti Vapauden sisällöstä. Siellä esitetty arvostelukin oli ylipäänsä rakentavaa ja erittäin innoittavaa.

Uskomme tämän keskustelun auttavan sekä lehtemme toimitusta että niitä kansalaisiamme, jotka kirjoituksillaan ja kirjeillään haluavat rikastuttaa, elvyttää ja piristää lehteämme.

Sanalla sanoen, täällä pidetyistä kokouksista on kerrottavaa pelkkää hyvää.

— Känsäkoura.

Urheilukuulumisia

ENGLANTI VOITTI ROMANIAN; URUGUAY PAIHITTI ISRAELIN

Englanti, sekä Peru ja Uruguay voittivat tiistaina ottelunsa jalkapalloilun World Cup-kilpailuissa, mitkä pidetään Mexico Cityssä.

Englanti voitti Romanian maalein 1—0, Uruguay Israelin 2—0 ja Peru Bulgarian maalein 3—2.

Eilen iltana pelasi (Mexico Cityssa) Belgia ja El Salvador; (Tolucassa) Italia ja Ruotsi; (Guadalajarassa) Tshekkoslovakia ja Brasilia (Leonissa) Marokko ja Saksa.

Lauantaina pelaa (Mexico Cityssa) Neuvostoliitto ja Belgia; (Pueblassa) Romania ja Italia; (Guadalajarassa) Romania ja Tshekkoslovakia; (Leonissa) Peru ja Marokko.

Sunnuntaina pelaa (Mexico Cityssa) El Salvarod ja Meksiko; (Tolucassa) Ruotsi ja Israel; (Guadalajarassa) Brasilia ja Englanti ja (Leonissa) Saksa ja Bulgaria.

Jalkapalloilun World Cup kilpailujen keskiviikkoisissa otteluissa Belgia voitti El Salvadorin maalein 3—0; Italia Ruotsin 1—0; Brasilia Tshekkoslovakian 4—1 ja Länsi-Saksa Marokon maalein 2—1.

SUURVALAMIEHISTÖ TUTKII SAWCHUKIN KUOLEMANTAPAUSTA

Nassau Coyntin piirityyttäjä William Cahn tiedoitti Mineolassa, N.Y. tiistaina, että suurvalamiehistö aloittaa ensi maanantaina kuulustelun New York Rangers-joukkueen (NHL) maalivahdin Terry Sawchukin kuolemantapauksesta.

Tämä ammattijääkiekkoilun tunnettu 40-vuotias maalivahti kuoli viime sunnuntaina New York sairaalassa niiden sisäisten vammojen johdosta, joiden sanotaan aiheutuneen siitä, kun hänen kerrotaan olleen tappelussa 37-vuotiaan seuratoverinsa Ron Stewartin kanssa. Chan sanoi, että poliisit tutkivat edelleen asiaa, mutta hän lisäsi, "oikeuden asiaa palvellaan mielestäni paremmin, jos asia käsitellään mahdollisimman pian suurvalamiehistössä."

SALMI 15,49

Turun Pyrkivän (TUL) Ismo Salmi tuntuu päässeen elämänsä kolmiloikkauskuntoon. Toukokuun 28 päivänä Salmi pomppi lukemat 15,49. Viime vuonna hänen paras tuloksensa oli 15,99. Miehen ennätys on peräisin vuodelta 1966, jolloin mittaa satiin 15,71.

ANATOLI BONDARTSHUK PYÖRAYTTI JO 75,04

Moukarinheiton ME-mies, Anatoli Bondartshuk saavutti maailman tämän kauden kärkituloksen 75,04 Leselidzessa, Kaukasiassa järjestetyissä yleisurheilukilpailuissa. Toiseksi selviytyi 70 metrin ylittäjä 22-vuotias Vasili Hmelevski 70,24 kantaneella heitolla. Bondartshuk heitti viime lokakuussa maailmanennätyksen 75,48.

Nuori Valeri Voikin ylitti neljännen neuvostoliittolaisena 19 metrin rajan tuloksella 19,21. Naisten kiekonheiton voitti N-liiton ennätystyttö Irina Solontsov tuloksella 58,10. Euroopan mestari Tamara Danilova jäi toiseksi 56,22 kantaneella heitolla.

MIKKO YKKÖNEN

Mikko Ala-Leppilampi voitti 5,000 metriä ennätysajallaan 13.53,4 toukokuun 24 pnä Pozanissa, Puolassa järjestetyissä kansainvälisissä yleisurheilukilpailuissa. Loppukiriksamppailussa Englannin Derek Graham sijoittautui toiseksi 0,6 sekuntia hävinneenä ja kolmanneksi jisoittautui Norjan Arne Risa ajalla 13.55,0. Wladuslaw Komar työnsi kuulassa uuden Puolan ennätyksen 20.22. Naisten kiekossa Jadwiga Wojtczak heitti myös uuden maansa ennätyksen 54,08.

SUOMALAINEN SUUTARINLIIKE
Eagle Shoe Repair
Uusi osoite:
611 BROCK AVE. at BLOOR ST.
TORONTO 172, ONTARIO
Puhelin 532-0815
Hyvä työ ja ensiluokkainen palvelu
Myös käsilaukkuja korjataan.
UUNO SORVALI, omistaja
(Leikkaa irti)
(14-21-28-4)

VIKING FOODS & IMPORTS
Suomalaisten lihajalosteiden valmistaja Torontossa
133 Laird Dr., Toronto 17, Ontario
Puhelin 425-0450
Myymme kaikkia laatuja tuoretta lihaa, lihajalosteita, säilykkeitä, juustoja, leipää ym. ruokatavaraa suoraan tehtaalta. Aukioloajat:
Maanant. Torst. .... 8—6
Perjantaisin .... 8—8
Lauantaisin .... 8—5

Ayriss Florist
LIMITED
"Kukkasovitelmamme erikoisalamme"
PUH. 485-2918
1695 Bayview Ave.
(Lähellä Eglintonia)
TORONTO, ONT.

MALAWI — ETELÄ-AFRIKAN SATELLIITTI

Ei voida pitää minään yllätyksenä, että Etelä-Afrikan pääministeri Vorster valitsi Rhodesian ohella Malawin ensimmäisen "itsenäiseen" Afrikkaan suuntautuneen matkansa kohteeksi. Malawin ja Etelä-Afrikan väliset suhteet ovat Malawin v. 1964 tapahtuneen itsenäistymisen jälkeen parantuneet jatkuvasti, mikä käytännössä merkitsee sitä, että Malawi on yhä enemmän joutunut Etelä-Afrikan määräysvaltaan. Malawia ja itsensä elinikäiseksi valituttanutta Hastings Bandaa voidaan perustellusti pitää poliittisen prostituution varoittavana esimerkkinä.

Banda syyttää Afrikan muita poliittisia johtajia epärehellisestä ja vahingollisesta suhtautumisesta Etelä-Afrikan hallitukseen. Hänen mielestään muiden tulisi seurata Malawin esimerkkiä ja luoda läheiset suhteet niin Etelä-Afrikkaan kuin Rhodesian ja Portugalin hallituksiin ja siten pyrkiä vaikuttamaan näiden politiikkaan. Hänen mielestään Etelä-Afrikan rotupolitiikan tuomitsevat maat oikeastaan itse näin tehdessään harjoittavat apartheidpolitiikkaa.

Kuten odottaa sopii, ei Banda ole läheisillä suhteillaan muuttanut mitenkään Etelä-Afrikan politiikkaa. Seurauksena on vain ollut, että Malawi on käytännössä muuttunut Etelä-Afrikan maakunnaksi, jolla on vain nimellinen itsenäisyys.

Etelä-Afrikka on antanut Malawille lukuisia suuria lainoja yhteensä noin $25 milj. Ne on sijoitettu pääasiassa tukemaan itsensä elinikäiseksi presidentiksi nimittämän Bandan asemaa ja toisaalta Etelä-Afrikan kannalta strategisiin tarkoituksiin. Malawin sijainti on erittäin strateginen, sillä sen naapureina ovat Portugalin siirtomaa Mosambik, jossa toimii voimakas vapautusliike FRELIMO, sekä itsenäiseksi julistautunut Rhodesia. Malawista käsin Etelä-Afrikka pystyy hyvin kontrolloimaan tätä räjähdysaltista aluetta.

Viimeisin suuri Etelä-Afrikan Malawille myöntämä laina on tarkoitettu uuden pääkaupungin rakentamiseen. Presidentti on päättänyt kunnioittaa entistä kotiseutuaan rakentamalla sinne aivan uuden, modernin pääkaupungin, jonka lähelle rakennetaan suuri lentokenttä. Etelä-Afrikka on saanut luvan sijoittaa alueelle suuren lentotukikohdan.

Lainojen mukana on seurannut paljon eteläafrikkalaista henkilökuntaa, ja tällä hetkellä maan tärkeimmät virat ovatkin eteläafrikkalaisten hallussa. Maan talouselämä on yhä voimakkaammin sidottu voimakkaaseen naapurimaahan, ja suunnitellut rautatieprojektit lisäävät yhä sidonnaisuutta.

Malawi toimittaa Etelä-Afrikan kaivoksiin huomattavasti halpaa työvoimaa. Yhteisen sopimuksen mukaan on nykyistä 300, 000 malawilaisen työläisen määrää tarkoitus vielä huomattavasti lisätä. Kuvaavaa Etelä-Afrikan ja Malawin suhteille onkin Malawissa vierailleen eteläafrikkalaisen parlamenttivaltuuskunnan johtajan lausunto isännilleen: meistä tuntuu siltä kuin Malawi ja Etelä-Afrikka ovat yksi ja sama maa.

Ranska vetää joukkonsa Tshadista

Pariisi. — Ranska alkaa poistaa joukkojaan Tshadista 1. heinäkuuta, kuten oli suunniteltu, sanoivat asiasta perillä olevat lähteet Pariisissa.

Heinäkuun 1 pnä poistetaan osa yksiköistä, ja kotiuttaminen jatkuu kunnes kaikki joukot on poistettu maasta. Ranska toimittaa kuitenkin edelleenkin teknistä apua Tshadille.

Tshadin hallitus pysi vuonna 1968 Ranskalta sotilaallista apua taisteluun kapinallisia vastaan. Ranskalaisten joukkojen vahvuus Tshadissa oli suurimmillaan 3,000 miestä.

DDR:n jäsenyysasia WHO:ssa siirrettiin

Berliini. — DDR:n jäsenhakemus Maailman terveysjärjestön kokouksessa Genevessä siirrettin ensi vuoden kokouksen. Unkarin esittämä DDR:n täysivaltainen jäsenyys WHO:ssa sai äänestyksensä taakseen 26 maan tuen, 70 maata äänesti Uruguayn esityksen puolesta, jonka mukaan asiasta ei tässä kokouksessa tehdä päätöstä. DDR:n johtava lehti Neues Deutschland kirjoitti jo aikaisemmin, että Länsi-Saksa yrittää kokouksessa "suoraan ostaa" jonkin latinalaisen Amerikan maan tekemään esityksen DDR:n jäsenyyden eväämisestä.

Länsi-Afrikkaan taloudellinen yhteistyöjärjestö

Bamako. — Seitsemän Länsi-Afrikan maan johtajat pääsivät viime viikolla yksimielisyyteen taloudellisen yhteistyöjärjestön perustamisesta.

Norsunluurannikon, Nigerian, Dahomeyn, Ylä-Voltan, Senegalin, Mauretanian ja isäntämaan Malin valtionpäämiehet hyväksyivät kokouksessaan Bamakossa sopimuksen talousyhteisön perustamisesta. Sopimuksen pääkohdat ovat viesti- ja liikenneyhteyksien parantaminen, suosituimmuuden myöntäminen jäsenmaiden maatalous- ja teollisuustuotteille sekä teollisen kasvun nopeuttaminen. Uusi talousyhteisö korvaa kymmenen vuotta vanhan Länsi-Afrikan tulliliiton.

FRELIMO valinnut uuden presidentin

Mosambikin vapautusrintama ilmoitti äskettäin, että se on valinnut liikkeen uudeksi presidentiksi nykyisen armeijan komentajan Samora Machelin ja varapresidentiksi liikkeen ulkoasiainsihteerin Marcelina dos Santosin. FRELIMO:n presidenttinä perustamisesta lähtien toiminut Eduardo Mondlane sai viime vuoden helmikuussa surmansa hänelle postitse lähetetyn pommin räjähtäessä.

Mondlanen murhan jälkeen kokoontui FRELIMO:n keskuskomitea viime vuoden keväällä neuvottelemaan syntyneestä tilanteesta. Liikkeen kannalta erittäin tärkeäksi muodostuneessa kokouksessa päätettiin liikkeen poliittinen linja edellisenä vuonna pidetyn FRELIMO:n toisen kongressin suuntaviivojen mukaan. Keskuskomitea nimitti presidentin tehtäviä hoitamaan kolmimiehisen puheenjohtajiston, johon kuului Machelin ja dos Santosin lisäksi Mondlanen aikana varapresidenttinä toiminut Uria Simango.

Koska Simango ei suostunut noudattamaan liikkeen virallista linjaa, hänet erotettiin puheenjohtajistosta viime vuoden lopulla. Hänen mukanaan lähtivät FRELIMO:n edustajana Pohjoismaissa toiminut Lourenco Mutaca ja Kairon edustaja Judas Honwana. Heidät tullaan FRELIMOn ilmoituksen mukaan asettamaan syytteeseen väärinkäytöksistä.

Uudeksi presidentiksi nimitetty Samora Machel toimi aluksi tavallisena sissinä. Hän sai vähitellen useita luottamustoimia, ja v. 1966 Machel nimitettiin FRELIMO:n armeijan ylipäälliköksi. Machel on suhteellisen vähän tunnettu FRELIMO:n ulkopuolella, sillä hän viettää suurimman osan ajastaan joko Etelä-Tansaniassa sijaitsevilla koulutusleireillä tai Mosambikin vapautetuilla alueilla.

Mondlanen murhan jälkeen FRELIMO:ssa olleita erimielisyyksiä ovat portugalilaiset yrittäneet käyttää propagandassaan hyväkseen. FRELIMO kuitenkin korostaa, että ristiriidat ovat pikemminkin merkki taistelun kehittymisestä, nationalistisen liikkeen muuttumisesta vallankumoukselliseksi puolueeksi. On tullut aika selvittää tarkka poliittinen linja, sillä "kaikki kansallismieliset eivät ole vallankumouksellisia", kuten Samora Machel totesi viime vuonna keskuskomitean kokouksen yhteydessä.

Poliisi mielenosoittajien kimpussa Länsi-Berliinissä

Länsi-Berliini. — Poliisi käytti viikonlopulla kyynelkaasua Länsi-Berliinissä mieltään osoittavia nuoria vastaan. Useita mielenosoittajia pidätettiin. Nuoret osoittivat mieltään asevoimien vuosipäivän paraatiin osallistuville amerikalaisille, ranskalaisille ja englantilaisille sotilaille.

Mielenosoittajat seisoivat paraatireitin varrella Länsi-Berliinin Teknisen korkeakoulun luona, jonne oli myös pystytetty 12 metrin korkuinen Mao Tse-tungin kuva. Paraatiin osallistuneet jalkaväen- ja panssariyksiköt saivat osakseen äänekkäitä herjoja mielenosoittajilta ja yksi kovaääninen pauhasi Kansainvälistä ja beat-musiikkia yrittäen hukuttaa sotilassoittokunnan musiikin.

Poliisit olivat aikaisemmin löytäneet 14 palopommin kätkön ja sulkeneet sen takia koko korkeakoulualueen piikkilankaesteillä ennen paraatin alkamista. Yhteenotto sai alkunsa paraatin jälkeen, kun mielenosoittajat alkoivat purkaa esteitä päästäkseen korkeakoulun kanttiiniin ja mellakkapoliisit kävivät mielenosoittajien kimppuun.

Satoja opiskelijoita pääsi lopulta korkeakoulun alueelle, jonne mellakkapoliisit tunkeutuivat heidän perässään. Poliisi pidätti useita mielenosoittajia.

Tämä oli toinen suuri yhteenotto Länsi-Berliinin poliisien ja mielenosoittajien välillä toukokuun aikana. Kaksi viikkoa sitten tuhannet nuoret vasemmistolaiset osoittivat mieltään Yhdysvaltain kulttuurikeskuksen edustalla.

Hrushtshev saanut sydänkohtauksen

Moskova. — Tiistaina tiedoitettiin täällä, että Neuvostoliiton entinen pääministeri Nikita Khrutshev on hoidettavana Kremlin sairaalassa alkaisemmin saamansa lievän sydänkohtauksen johdosta.

Epävirallisista lähteistä saaduissa tiedoissa sanotaan, että v. 1964 pääministerin toimesta syrjään jäänyt tunnettu valtiomies sai sydänkohtauksen viime perjantaina.

INTIAN NUORISO SUOSII VASEMMISTOA

Intialaiset arvostavat elämän kunnioittamista, kulttuurin monipuolisuuden tajuamista ja henkisyyttä. Mutta Intia elää myös uutta aikaa ja Intiassa ollaan yhä enemmän siirtymässä nykyajan esittämien kasvatustavoitteiden toteuttamiseen. Tällaisina pyrkimyksinä voitaisiin mainita kasvatus demokratiaan, kasvatus rauhaan ja kansainväliseen ymmärtämykseen. Missä määrin eri koulumuodoissa pyritään vanhojen ja uusien tavoitteiden toteuttamiseen, olisi tutkimusongelma sinänsä, kertoi fil. tri Kalevi Kajava, joka äskettäin on palannut Intian ja Suomen hallitusten väliseltä puolivuotiselta stipendiaatti matkalta, jonka hän vietti etupäässä Madrasissa luennoiden.

— Nuoriso on kokonaisuudessaan kurinalaista ja vanhan kulttuuriperinteen sitomaa ja opetus on opettajavaltaista. Tosin reformikoulujakin on ja ne pohjautuvat oppilaskeskeisyyteen ja aktiivisuuden periaatteeseen. Ylioppilasnuoriso esim. Delhissä on alkanut vaatia opetuksen ja korkeakouluhallinnon uudistamista. Nuorison osallistuminen politiikkaan Keralan ja Länsi-Bengalin osavaltioissa on vilkasta. Politiikasta kiinnostuneen nuorison sympatiat ovat vasemmiston puolella, kertoi tri Kajava.

— Intian kaikki puolueet ilmoittivat äärioikeistosta äärivasemmistoon kaikki pyrkivänsä sosialismin toteuttamiseen ja kannattavat taloudellisten uudistusten toimeenpanemista, eroa on vain uudistusten laadussa ja aikarajoituksissa, väitti tri Kajava. Tähän on syytä ihmetellä, miten lienee kiihkohinduistisen "lehmäpuolueen" Jana Songhin ja äärioikeistolaisen teollisuus- ja liikemiesten puolueen (ulkopoliittisesti USAhan nojautuvan) Swatantran laita?

Paljon maassa on joka tapauksessa tekemistä, sillä 80 pros. kansasta on tultava toimeen markalla päivässä henkeä kohden ja tämäkin arvio lienee liian korkea. Väestön lisäys on 10—15 milj. vuodessa. Koko väestöstä lukutaidottomia on yli 70 pros. — kommunistisessa Keralassa lukutaitoisia on yli 70 pros.

— Länsimaisia hippejä näkyy paljon, mutta intialaiset eivät pidä hipeistä mm. näiden vapaitten moraalikäsitysten vuoksi. Tri Kajava kertoi, ettei nähnyt Intiassa kertaakaan ketään juopuneena eikä kertaakaan tytön ja pojan, miehen ja naisen kävelevän käsi kädessä.

RAHAN HAASKAUSTA

Lääkäri lohdutti sairaalapotilastaan: "Iloiselle mielelle, hyvä mies, kyllä Te sen läpäisette." Ja mies vastasi terävästi: "Ei se ole sitä, tohtori, ajattelen sitä rahasummaa, jonka olen tuhlannut omeniin pitääkseni teidät loitolla."

SEKAVAA

Optimisti on keski-ikäinen mies, joka on varma, että puhdistuslaitoksella on kutistettu hänen housujaan.

PALJON ONNEA JA MENESTYSTÄ

THELMA ja RICKY NIIRASELLE

heidän omassa kodissaan toivottavat allamainitut omaiset ja ystävät:

Vieno ja T. Niiranen	Patsy Hunnakko
May Whitfield	Minerva ja Ray Hunnakko
Kaisa Kaarto	Aino ja Eric Männistö
Gloria ja Jim Havimäki	Kirsti ja Ossie Luoma
Liz ja Rocky	Lil ja Leslie Sainio
Helmi ja Isak Ikola	Kaisa ja Tauno Kiviranta
Sinikka ja Aulis Salonen	Eva ja August Laitinen
Laila ja Unto Penttinen	Dorothy ja Ray Laita
Roy Thomson	Sharon ja Jerry Kiviranta
Jean ja Henry Saloranta	Nancy ja Mervin Manninen
Eini ja Timo	Phyllis ja Arvi Lehto
Vi ja Bill Napady	Elsie ja Tom Jokinen
Raija ja Henry Kataja	Jean ja Joe Latvala
Elsi ja Bob Miner	Eino ja Reino Kettonen
Verna ja Reijo Vataja	Sylvi ja Gunnar Ohman
Sally Vataja	Aura ja Väinö Koivula
Lempi ja O. Tyyskä	June ja Bill Skrypez
Elli Mäki	
Bill Heikkilä	

KIITOS

Sydämellinen kiitos ystävillemme kun yllättäen tulitte luoksemme oman kotimme johdosta. Kiitos myös niille jotka ottivat osaa lahjaan, vaan olivat estetty saapumasta. Kiitos homman alkuunpanijoille, illan emännille ja Jimille kauniista puheesta.

Teitä kaikkia kiitollisuudella muistaen,

THELMA JA RICKY NIIRANEN

25 Child Drive Aurora, Ontario

HILLPORT TAXI
24 TUNNIN PALVELU
SUOMEA PUHUVAT AJURIT
Puh. DI 5-5461
122 S. Cumberland St.
Thunder Bay Ontario

TILATKAA
mansikan taimia, vadelmapensaita, parsaheinän-, raparperin- ja ruoholaukan taimia, viinimarja-, karviaismarja- ja kirsikkapensaita, hedelmä- ja varjopuita, sinisiä kuusia, pensaita, monivuotisia kukantaimia, "Old Man" ja Caragana aitapensaita.
HANSEN'S
Puhelin 345-7415
Riverside Drive
Thunder Bay Ontario
7. 14. 31. 28. 4.

Milloin tahansa tarvitsette ruokatavaraa, lihaa tai miesten vaatetusta, ostakaa ne osuuskaupastanne
International Co-Op Stores Ltd.
176 S. Algoma St. Thunder Bay, Ont.

Kansan Uutisten kommentti:

SUOMEN ATOMIVOIMALAT JA DRAKE-HÄVITTÄJÄT

Helsinki. — Loviisaan rakentavan atomivoimalan kokonaishinta tulee olemaan lähes 500 milj. markkaa. Kotimaisen työn osuus tästä hinnasta on n. 55 prosenttia. Neuvostoliiton toimittamat laitteet ja niiden asennustyöt maksavat n. 250 milj. markkaa ja tämä summa saadaan Neuvostoliitosta lainaksi 2,5 prosentin vuotuisella korolla ja 20 vuoden maksuajalla, joka alkaa vuonna 1977 eli sen jälkeen kun voimala on jo toiminnassa.

Täysin toisenlainen on valtiovallan päättämä sijoitus Drakenhävittäjiin. Niihin uhrataan varoja kaikkiaan lähes 200 milj. markkaa. Kysymyksessä on summa, jolla voitaisiin maksaa 300 markan suuruinen kuukausieläke 55,000 vanhalle tai sairaalle ihmiselle yhden vuoden ajan. Drakeneihin uhrattuna nämä varat tulevat käytetyksi loppuun muutaman vuoden aikana ja sijoitus on sellainen, että se ei tuota mitään, mutta kylläkin aiheuttaa lisää menoja koneiden polttoaine- ja huoltokuluina. Tietenkin voidaan sanoa, että puolustuslaitoksen ylläpitäminen vaatii kuluja ja että Suomessa puolustuskulut eivät ole samaa luokkaa kuin eräissä muissa maissa, mutta selitys ei muuta sitä tosiasiaa, että nämä ovat kansantaloudellisesti hukkaan heitettyjä rahoja.

SINISALO DRAKENEISTA

Eduskunta tulee tuskin ainakaan yksimielisesti hyväksymään lisäbudjettiesitykseen sisältyvää ruotsalaisten hävittäjien hankintasopimusta, sanoi kansanedustaja Taisto Sinisalo (skdl) lauantaina Kotkassa. Sinisalon mukaan 196 mlj. markan käyttäminen viiden vuoden aikana tällaiseen tarkoitukseen on sulaa hulluutta.

Skdl:n eduskuntaryhmän Sinisalo sanoi päättävän lopullisesti kannastaan tiistaina. Hän mainitsi kuitenkin Draken-suunnitelman saaneen ryhmän piirissä varsin laajasti jyrkkää vastustusta osakseen. Eduskunnan olisi Sinisalon mielestä syytä päättää näiden varojen ohjelmoidusta käytöstä kokonaan muihin tarkoituksiin.

Sophia Loren Moskovassa

— Haaveeni on esittää Venäjällä Anna Kareninan osaa ja toivon, että se toteutuu, sanoi Sophia Loren äskettäin Moskovassa lehtimiehille.

Sophia Loren ja hänen miehensä Carlo Ponti saapuivat Moskovaan italialaisen Auringinkukat-elokuvan Neuvostoliiton ensiesitykseen. Mosfilm on osallistunut filmin kuvauksiin.

Kuuluisa italiatar sanoi, että Vittorio de Sican ohjaaman Auringonkukat-elokuvan kuvauksissa Ukrainassa, Moskovassa ja Keski-Venäjällä hän tunsi olevansa kuin kotonaan. Hän arvosti korkealle elokuvassa esiintyvän neuvostoliittolaisen näyttelijätoverinsa Ludmila Savvihjevan kyvyt.

Sopia Loren sanoi mm., että häntä miellyttävät erityisesti henkilöhahmot, joilla on voimakas ja kiihkeä luonne. Hän kertoi haluavansa esittää pääosaa Brechtin Matami Pelottomassa.

USA:n valtion velkaan 18 miljard. dollarin lisäys

Washington. — Presidentti Nixon on anonut kongressilta lupaa korottaa valtion velan enimmäisrajaa ensi heinäkuun alussa alkavana budjettivuonna 18 miljardilla dollarilla eli kaikkien aikojen ennätyskorkeuteen 395 miljardiin dollariin. Tämä on suurin valtion velan kattorajan korotus, mitä kukaan USA:n presidentti on anonut yhdellä kertaa. USA:n valtion velan suunnaton paisuminen johtuu pääasiassa Vietnamin sotatoimien rahoittamisesta.

Edustajainhuoneen finanssivaliokunta on käsitellyt ensi heinäkuussa alkavaa budjettiesitystä. Valiokunta pitää Nixonin budjettiesityksessä edellytettyä 1.3 miljardin dollarin ylijäämää täysin epärealistisena. Jo nyt voidaan todeta, että budjettivajaus tulee olemaan 4.5 miljardia dollaria, arvioi valiokunta. Eräät valiokunnan jäsenet ovat päätynet laskelmissaan siihen, että vajaus nousee ainakin 8 miljardiin dollariin ellei tätäkin suuremmaksi.

Olga Salo kuoli Torontossa 1 pnä

Tiistaina saapui surusanoma, että kansalaistemme keskuudessa hyvin tunnettu Olga Salo, Torontosta, kuoli Toronto East General sairaalassa maanantaina, kesäkuun 1 pnä 1970.

Suremaan jäi lähinnä miehensä Arvo ja poikansa Aimo sekä lapsenlapsensa Bruce ja Arlene.

Aikaisemmin Port Arthurissa asunut Olga Salo oli viime aikoina ollut heikossa terveydentilassa ja joutui lopulta turvautumaan sairaalahoitoon.

Hän oli Canadan Suomalaisen Järjestön toimeenpanevan komitean monivuotinen jäsen ja hyvin arvostettu henkilö järjestötoveriensa keskuudessa. Olga Salo osallistui Torontossa, kuten sitä ennen muuallakin Ontariossa, hyvin aktiivisesti CSJ:n paikallisosaston ja naistenkerhon työhön.

Maanantaina kuollut Olga Salo lepää Joseph P. Thompsonin hautaus toimistossa, 100 Carlon St. Hautajaistilaisuus on torstaina, kesäkuun 4 päivänä, kello 1 päivällä.

EDUSTAMME KAIKKIA MATKAILUPALVELUJA
Soittakaa, kirjoittakaa eli käykää toimistossamme
RITARI TRAVEL SERVICE
Matkailutoimisto vuodesta 1936
7 Cedar St., Sudbury, Ontario Puhelin 675-5683

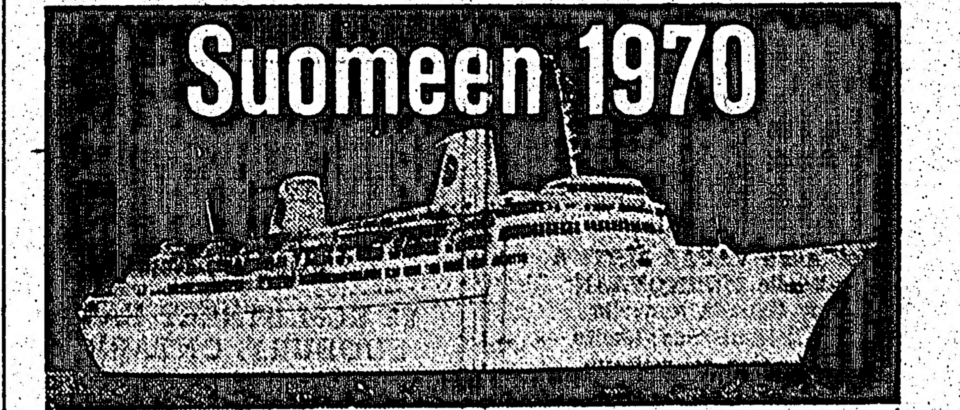

LAIVAVUOROT 1970
New Yorkista:
Elok. 13 — KUNGSHOLM
Jouluk. 5 — KUNGSHOLM
Göteborgista:
Elok. 26 — KUNGSHOLM
Ihastuttava JOULUMATKA SUOMEEN
M/S KUNGSHOLMILLA
JOULUK. 5, 1970
The KUNGSHOLM is registered in Sweden
VARATKAA PAIKKANNE PIKAISESTI MATKATOIMISTOSTANNE TAI SUORAAN
Swedish American Line
MONTREAL 1, QUE., CANADA .... 465 St. John Street
WINNIPEG 2, Man., CANADA Dahl S.S. Agcy., Ltd., 375 Logan Ave.

Arvoisat lukijat

Kävin juuri ostamassa lipun Neuvostoliiton Puna-armeijan kuoron-, soitto- ja tanssiyhtyeen esitykseen, mikä nähdään täällä Sudburyn arenalla vain yhden kerran maanantaina, kesäkuun 15 päivänä, alkaen kello 8 illalla.

Tämän taideyhtyeen eri puolilla maailmaa saavuttama kuuluisuus takaa sen, että sisäänpääsyliput menevät kaupaksi muutamassa päivässä, joten on parasta käydä lunastamassa oma lippunsa ajoissa tai muuten voi käydä niin, että hyvä tilaisuus menee ohitse. — Vakuuttaa

Tiketti Taskussa.

Uusia ja käytettyjä RAKENNUS-, PUTKITUS- ja MUITA TARPEITA säästöhinnalla!

Maksamme korkeimmat hinnat romumetallista.

Greenspoon Bros. LIMITED

214 Notre Dame 674-4259 Sudbury

LOUGHEED HAUTAUSTOIMISTO

Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.

PUHELIN 673-9595

252 Regent St. S. Hazel kadun kulm. SUDBURY

Ainoastaan yksi esitys!

MAANANTAINA KESÄKUUN 15, KLO 8 IP. **SUDBURYN ARENALLA**

★★★★★★★

RED ARMY SINGERS DANCERS AND MUSICIANS 180 MEN!

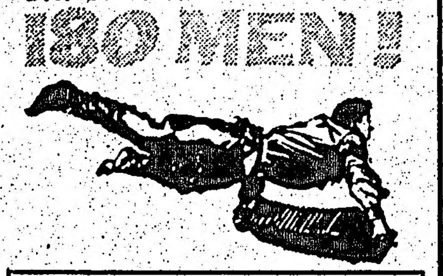

Voittakaa VAPAA MATKA kahdelle MOSKOVAAN Air Canada koneella Osallistumiskaavakkeita saatavissa esityksissä

Lippuja Arenan lippukonttorista: Hinnat: $5.00, $4.00, $3.00

4. 9.

SUDBURYN UUTISIA

"ETURISTIRIITA" ESILLE 25 PÄIVÄNÄ

Tuomari P. J. McAndrew ilmoitti tällä viikolla, että Sudburyn oikeustalolla tullaan käsittelemään anomusta "eturistiriita"-syytöksen nostamiseksi pormestari Joe Fabbroa ja valtuusmiehiä Jack Caldarellia sekä Jim Bubbaa vastaan vasta kesäkuun 25 päivänä. Aikaisemmin tämän anomuksen käsittelypäiväksi oli määritelty kesäkuun 16 päivä.

Tuomari McAndrew sanoi, että jutun käsittelyä on siirretty sen johdosta kun anomuksen tulee kuulemaan Sudburyn piirin ulkopuolelta tuleva tuomari.

Tuomari D. C. Thomas, Bracebridgesta, tulee kuulemaan väitöksiä, että pormestari ja kaksi valtuusmiestä ovat sekaantuneet "eturistiriitaiseen"-äänestykseen valtuuston kokouksessa nk. Brady-kadun pikatien rakentamista koskevassa kysymyksessä.

TOUKOKUU OLI HYVIN "VESINEN"

Sudburyssa on pidetty säätilakirjanpitoa" viimeiset 57 vuotta ja viikonvaihteessa päättynyt toukokuu osoittautui kokolailla "märäksi" kuukaudeksi. Koko kuukauden aikana satanut vesimäärä nousi 5.22 tuumaan ja ainoastaan yhden kerran ennen tätä on satanut toukokuussa enemmän vettä ja tämä tapahtui vuonna 1945, jolloin sademäärä oli 5.6 tuumaa.

Toukokuun "normaali" lämpötila on Sudburyn alueella 50 astetta F.; mutta tänä vuonna lämpömittarit osoittivat "normaalia" koleampaa säätä, sillä kuukauden keskilämmöksi mitattiin 48.2 astetta.

"Kuumin" päivä toukokuussa oli 19, jolloin mittarit osoittivat 79 astetta ja kylmin sää oli kuudentena päivänä, jolloin mittarit laskivat 24 asteeseen.

Alkukuussa satoi hieman lunta, mutta tämä määrä oli kuitenkin niin vähäinen ettei sitä voitu mitata. Toivotaan alkaneessa kuussa parempia "kelejä".

RIKOLLISUUS LISÄÄNTYNYT

Sudburyn poliisipäällikkö Joe Shilliday sanoo keskiviikkona julkaistussa vuotuisessa raportissa, että rikollisuus lisääntyi Sudburyn kaupungissa huomattavasti viime vuoden aikana, verrattuna vuoden 1968 raporttiin.

Vuonna 1969 Sudburyssa tehtiin 91 ryöstöä, joista kaksi pankkiryöstöä ja yksi erään finanssilaitoksen ryöstö. Samana aikana nostettiin syytteet kaikkiaan 28 henkilöä vastaan ryöstöjen johdosta.

Vuonna 1968 kaupungissa tapahtui 68 ryöstötapausta, joiden johdosta nostettiin syytteet kaikkiaan 26 henkilöä vastaan.

BUD GERMA MOITTI EDUSTAJIEN MÄÄRÄÄ

Kontrolleri Bud Germa sanoi tällä viikolla pidetyssä kokouksessa, että jos valtuusto saa pitää nykyisen kantansa, niin Sudburylla tulee olemaan 10 edustajaa Ottawassa elokuun 16—19 päivinä pidettävässä Ontarion kunnallisyhdistyksen kokouksessa.

Mr Germa esitti vastalauseen näin suuren edustajamäärän lähettämisestä, ja sanoi toivovansa, että kontrollilautakunta tulee rajoittamaan edustajien määrää.

Mr German mielestä kolme edustajaa Sudburysta on tarpeeksi ja hän sanoi lisäksi, että 10 edustajan ylläpitokustannukset tulevat nousemaan $500 päivässä koko Ottawassa oloajan. Nämä menot tultaisiin ilmeisesti maksamaan kaupungin veronmaksajilta perityillä rahoilla.

NDP:LLÄ SUDBURYSSA KONFERENSSI 20 PNÄ

NDP:n Pohjois-Ontarion neuvosto on päättänyt järjestää seuraavan ohjelmakonferenssinsa pidettäväksi Sudburyssa kuluvan kesäkuun 20 päivänä.

Konferenssi tulee kestämään vain yhden päivän ja noin 100 edustajan odotetaan osallistuvan konferenssiin. Puheenjohtajana tulee toimimaan NDP:n Ontarion Maakunnallinen johtaja Donald Macdonald ja konferenssin aikaansaamien tulosten perusteella tullaan auttamaan maakuntavaaliohjelman suunnittelua NDP-puolueelle.

Aikaisemmin näitä ohjelmakonferensseja on pidetty mm. Timminsissä, Hamiltonissa ja Kingstonissa.

SATEISTA VALTAVIA TULVIA SUDBURYN LÄHIYMPÄRISTÖSSÄ

Viime viikon lopulla alkaneet sateet ovat aiheuttaneet valtavia tulvia Sudburyn lähiympäristössä ja eri paikkakunnilla on jouduttu evakuoimaan ihmisiä asunnoistaan sekä useiden maanteiden tiedoitetaan korkealle nousseen veden johdosta tulleen kulkukelvottomaksi.

Pahimmin tulvien tiedoitetaan vaikuttaneen Sudburyn ja Levackin välillä sijaitsevaan Dowlingin kuntaan ja sen alueella asuviin asukkaihin. Iron Bridgen alueella sanotaan joudutun myös evakuoimaan helikopterien avulla sekä paikallisia asukkaita ja turisteja, koska maantiet ovat olleet kulkukelvottomia useita jalkoja paksun vesipeitteen alla.

Maiden ja metsien viraston virkailijat ovat kuvanneet Sudburyn ympäristön tulvatilanteen kaikkein pahimmaksi vuosikausiin.

Keskiviikkona tiedoitettiin, että jos Wahnapitae-joen veden pinta nousee korkeammalle, niin no. 17 maantieltä no. 69 maantielle johtava no. 537 maantie (Wanupin tie) joudutaan myös sulkemaan läpikulkuliikenteeltä.

Valtavasta sademäärästä johtuneet tulvat ovat tähän mennessä aiheuttaneet arvioiden mukaan useiden satojen tuhansien dollarien vahingot eri puolilla Sudburyn ympäristöä.

Tilanne tulee mahdollisesti kuitenkin paranemaan kokolailla nopeassa tahdissa, sillä yli neljä päivää kestänyt sadekausi päättyi tiistain ja keskiviikon välisenä yönä ja Sudburyn kaupungissa oli jo koko keskiviikon aurinkoinen sää.

Fanny Maria Rossi haudattiin eilen

Sudburyn seudulla yli 60 vuotta asunut kansalaisemme Fanny Maria Rossi (os. Oja) RR 2. Sudburysta, kuoli lyhyen sairauden murtamana Sudburyn General sairaalassa sunnuntaina, toukokuun 1 päivänä. Hän olikuollessaan 69 vuoden ikäinen.

Mrs Rossi oli syntynyt Kurikassa, Suomessa, mistä hän muutti Sudburyn alueelle vanhempiensa mukana.

Suremaan lähinnä jäi miehensä Onni Rossi, R.R. 2 Sudbury; viisi poikaa, Sulo, Onni Jr., Eino, Albert ja Raymond, kaikki Sudburyssa; yksi tytär mrs. Roland (Eila) Gosselin, Garsonissa; yhdeksän lastenlasta ja kaksi lastenlastenlasta; neljä veljeä, Bill, Port Doverissa, Eino Garsonissa, Eli, Copper Cliffissa, John, Azusa, California; kaksi siskoa mrs. Eero (Meimi) Pohjola, Chelmsfordissa ja mrs. Veikko (sylvi) Hakala, Sudburyssa.

Hautaus tapahtui Lougheedin kappelista keskiviikkona Beaver Laken hautausmaahan. Hautausseremonian suoritti Matti Hämäläinen.

Putkitus- ja lämmitys-

EXPERTIT

• ÖLJYPOLTTIMOITA •

Kustannusarviot vapaasti

Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.

PUHELIN 674-0797

164 Elgin St. S., Sudbury

FRANK R. BLOCK, R.O.

OPTOMETRISTI

Puh. konttori 674-4014 kotiin 673-0705

65 ELM STREET EAST SUDBURY, ONTARIO

VASTAANOTTO ESPANOLASSA keskiv. iltap. ja torst. aamup.

Sudburyn osaston kokous tiistaina

CSJ:n Sudburyn osaston yleinen kokous pidetään Finnish haalilla tiistaina, kesäkuun 9 päivänä, alkaen kello 7.30 illalla.

Kaikkia osastomme jäseniä pyydetään saapumaan tähän kokoukseen kuulemaan mm. äskettäin pidetyn CSJ:n laajennetun TPK:n kokouksen kulusta annettava raportti sekä osallistumaan kaikkiin osastomme asioita koskeviin tärkeisiin päätöksiin.

Siis saapukaa joukolla osaston kokoukseen ensi tiistaina.

— Johtokunta.

Wanupin Visan kiitoslausunto

Wanupin V- ja U-seura Visan jäsenet tahtovat esittää yhteisesti sydämelliset kiitoksensa sille suurelle juhlayleisölle, joka saapui urheilu seuramme 40-vuotisjuhlaan viime sunnuntaina, täyttäen Wanupin haalin ääriään myöten.

Voimme vakuuttaa teille, että tämä tilaisuus oli suuri hetki nuorisollemme, kun he saivat esittää teille ohjelmanumeroitaan.

Erikoisesti tahdomme nostaa hattua pitkämatkalaisille vierailijoille heidän läsnäolonsa johdosta. Teidän läsnäolonne puki tilaisuuttamme kiitettävällä tavalla. Tervehdyssananne lämmittivät myös seuramme jäsenien sydämiä.

Tässä yhteydessä tulee myös mieleemme henkilö, joka on jo poistunut joukostamme. Lauri Salo oli mies, joka aina koetti sovittaa ja suorittaa kaiken sen työn, minkä hän tunsi omakseen. Mutta hänen muistonsa kulkee sukupolvesta toiseen V- ja U-seura Visan ensimmäisenä voimistelun ja urheilun ohjaajana.

Visan puolesta halutaan esittää myös kiitos kaikille ohjelman esittäjille ja William Eklundille hänen pitämästään puheesta.

Tulevaisuus kuuluu nuorisollemme. — Wm. K.

M U I S T I L I S T A

Sävel-kuoron harjoitukset Finnish-haalilla keskiviikkoisin kello 7.30 illalla.

Kannattakaa liikkeitä jotka ilmoittavat Vapaudessa!

KODIN PIIRISTÄ

TOIMITTANUT EEVA

Jalkasieni — vaaraton mutta kiusallinen tauti

Jalkasieni on erittäin yleinen ja erittäin epämiellyttävä, mutta melko vaaraton sairaus. Se on laskettava vitsauksiin, joilta nykyaikainenkaan yhteiskunta ei voi välttyä. Se tarttuu nopeasti ja helposti kaikkialla, missä ihmisiä kerääntyy yhteen.

Kukaan ei välty tartuntavaaralta, joka uhkaa yleisissä saunoissa, työpaikoilla, kylpyhuoneissa ja jopa kotien ja hotellien lattioilla. Kun jalkasieni kerran pääsee kotiin, se leviää nopeasti jokaiseen perheenjäseneen ja on erittäin vaikeasti hävitettävissä.

Yli puolet kaikista aikuisista suomalaisista potee jalkasientä, suurin osa tietämättään. Kun jalkasieni leviää etupäässä hygieniamme hoitoon tarkoitettujen laitosten välityksellä, voidaan siisteyden yleistä nousua pitää syypäänä tähän sairauteen Jalkasienen alkusyy on mikroskooppisen pieni loinen, joka viihtyy jalkapohjien ihossa ja varpaissa. Sairauden oireena on usein se, että iho jalkapohjissa nousee hieman koholle ja samalla sitä hieman aristaa. Usein oireet ovat niin lievät, että asianomainen ei itse huomaa sairastuneensa. Itsestään selvä seuraus tästä on se, että tietämättömät sairaat levittävät tautia tavallistakin enemmän.

Joskus jalkasieni voi olla ankarakin sairaus. Sen huomaa monikin kesällä, kun huonosti hengittävät jalkineet aiheuttavat jalkapohjien äkillisen kipeytymisen ja turpoamisen. Vaikea jalkasieni saattaa levitä myös käsiin. Käsissä sairaus ilmenee siten, että ihoon ja sormien väleihin muodostuu nuppineulanpään kokoisia läikkiä. Jalkasieni ei leviä käsiin kosketuksen kautta vaan verenkierron välityksellä.

Jalkasienen hoito ei ole mikään helppo tehtävä. Sopivalla paikallishoidolla sairaus kuitenkin saadaan paranemaan ja iho tasaiseksi. Huomattavasti vaikeampaa on estää jalkasientä tarttumasta uudelleen. Kukapa voisi olla varma, ettei esimerkiksi kenkiin tai sukkiin ole jäänyt taudinaiheuttajia. Ne säilyvät sukissa useiden pesujen ajan. Varmimmalta keinolta tuntuisi sukkien ja kenkien hävittämien taudin parannuttua. Mutta siihen tuskin monikaan ryhtyisi.

Käytännöllisiä keinoja ovat seuraavat: oma pyyhe mukana yleisissä saunoissa, omat tohvelit, omat harjat ja pesusienet. Varokaa kosteita puulattioita. Alkää kävelkö paljain jaloin yleisissä tiloissa, hotellien kylpyhuoneissa ja matoilla. Ja kun jalkasieni kaikista varotoimenpiteistä huolimatta iskee, suhtautukaa siihen kärsivällisesti. Se on melko vaaraton sairaus.

Voirasvasta juoksevana pysyvää öljyvalmistetta

Helsingin yliopiston maitotalous ja valtion maitotalouskoelaitos ovat jakaneet kehittämiään menetelmiä käyttäen voin rasvan osiin, joilla on lähtöaineesta poikkeavia ominaisuuksia. Tuloksena on voirasvasta lähtemällä valmistettu jääkaappioloissa juoksevana pysyvä öljy. Tämä on maultaan ja aromiltaan sekä eräiltä muiltakin ominaisuuksiltaan parempaa kuin mitkään muut nykyisin tunnetut öljymäiset rasvat.

Käytetyt menetelmät ovat uusia eikä niissä käytetä apuna lisäaineita. Rasvaan ei käsittelyn aikana lisätä mitään vieraita yhisteitä.

Samojen kokeilujen yhteydessä on voitu valmistaa rasvajauhetta, jossa ei ole lisä- eikä apuaineita. Tutkimustulosten perusteella on voirasvasta saatavissa suuri joukko erilaisia suoraan kulutukseen ja elintarviketeollisuuteen soveltuvia valmisteita.

Helsingin yliopiston maitotalouslaitoksessa on vuodesta 1962 lähtien tehty voirasvaa koskevia kemiallisia, fysikaalisia ja fysiologisia tutkimuksia. Näihin tutkimuksiin on parin viime vuoden aikana ottanut osaa myös valtion maitotalouskoelaitos Jokioisissa.

Pieniä neuvoja

Jos pyyhkii kuparipannut ja kattilat puhdistamisen jälkeen parafiiniöljyllä, säilyvät ne useita kuukausia kirkkaina.

Lyijykynänjäljet maalatuista seinistä, ovista jne. lähtevät helposti pois pyyhkimällä lamppuöljyyn kastetulla rievulla.

Samettipäällysteiset huonekalut, jotka näyttävät nuhruisilta ja pölyisiltä, tulevat kuin uusiksi, kun ne pyyhitään kostealla säämiskällä.

Hopeoita ei tarvitse puhdistaa liian usein, jos pitää tapanaan käyttää niitä silloin tällöin kiehuvassa perunoiden keitinvedessä.

Keltuaisen ja valkuaisen saa helposti eroitetuksi, kun munan rikkoo suppiloon, valkuainen valuu läpi, mutta keltuainen jää suppilon suulle.

Uudet alumiinikattilat on paras ennen käyttöä keittää maidossa. Kun ne käytössä sitten taas tummuvat, niissä tarvitsee vain keittää esim. raparperia, niin ne tulevat jälleen kirkkaiksi. Päältäpäin ne puhdistetaan hienolla teräsvillasutilla, jota kastetaan lämpimässä saippuavedessä.

Jos alumiinikattila palaa pohjaan hyvin pahasti, on se paras täyttää suolavedellä ja antaa olla ensin pari vuorokautta. Senjälkeen irtoaa kaikki pohjaanpalanut kuin leikiten ja kattila on kirkas ja naarmuton.

FNL:lla menestystä Etelä-Vietnamissa

(Jatkoa sivulta 1)

losta tiedoitettiin tiistaina, että presidentti Nixon lähettää Valkoisen talon virkailijoista, osavaltioiden kuvernööreistä ja kongressimiehistä koostuvan seurueen tutkimaan sotilaallisia operaatioja Etelä-Vietnamissa ja Kambodzhassa.

Presidentin sanomalehtiedustaja Ronald Ziegler sanoi, että tämä — keskiviikkona matkalle lähtenyt — seurue on vapaa puoluepoliittisista seikoista, ja että se voi vapaasti esittää raporttinsa takaisin tultuaan.

Tarkkailijat ovat kuitenkin kiinnittäneet huomiota siihen, että presidentti Nixonin lähettämään seurueeseen ei kuulu yhtään ainoata Indokiinan sotaa vastustavaa henkilöä, esimerkiksi senaatin ulkoasiain valiokunnasta.

Mikä panee Sprintterin sprinttaamaan?

Se on ensimmäinen kysymys henkilöiltä jotka ovat ajaneet Sprinter-autoa. Vastaus ei ole vain yhdestä vaan monesta seikasta, joita Sprinter omaa vaan ei toiset.

Kuten sen 73 h.v. moottori, isompi ja nopeampi kuin minkään muun luokassaan. Se antaa huippunopeuden yli 90 m.t., edullisen ajonopeuden 75 ja 35 mailiin asti gallonalla.

Se antaa nopeuden minkä tarvitsete kaupungin sisällä ja ulkopuolella olevissa ajoissa ja voimaa sivuuttaa kuorma-auton kaksikaistaisella maantiellä.

Sen ohjaus toimii nopeasti ja tarkasti joka on mainio asia kovassa liikenteessä.

Sen matalalle rakennettu painopiste antaa vankkautta ja tukevuutta avotiellä.

Kestävällä MacPherson kannattimella varustettu etupään "ripustus" helpottaa käsittelyä ja antaa paremman kyydin.

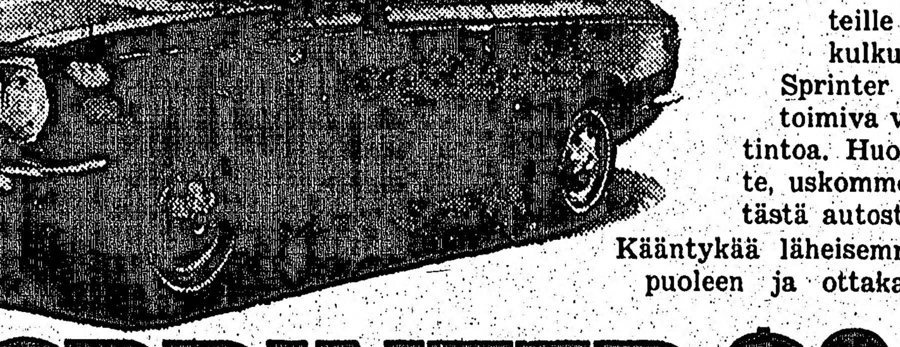

Sen 4-vaihteinen lattialla sijaitseva "synchromesh" vaihde panee Sprintterin sprinttaamaan parhaiten, mutta täydellisesti automaattinen on myös miellyttävä (minkä vaan haluatte). Automaattinen vaihde ja radio maksavat lisää, kaikki muut ovat standarttia. Kaikki laist värillisiä, kallistuvat bucket-istuimet, oveista oveen matto, valkoreunaiset kumirenkaat, pyörissä laatat ja lisäksi talvivarusteet.

Kaikki puolet yhdistetty siron mallin kanssa, sopivat yhteen ja panevat Sprintterin sprinttaamaan.

Yhteen sopivaisuus antaa teille enemmän kuin vain kulkuneuvon.

Sprinter ei ole ainoastaan hyvin toimiva vaan antaa paljon nautintoa. Huolimatta sitä nyt ajatte, uskomme että tulette pitämään siitä.

Kääntykää läheisemmän Toyota välittäjän puoleen ja ottakaa Sprinter koeajolle.

TOYOTA SPRINTER $2225.

Toronton hinnalla

Toyota autoja myydään ja huolletaan Canadassa rannasta rantaan ja kautta maailman

F & R MOTORS

Teidän paikallinen Toyota ja Isuzu välittäjät

1500 PARIS ST. PUH. 675-1271 SUDBURY

Myynnin jälkeen . . . me palvelemme

IRENE'S NAISTEN PUKIMO

LOPETTAA LIIKKENSÄ

mutta vielä on hyvä valikoima kaiken kokoisia naisten vaatteita.

Pistäytykää ja säästäkää . . .

Päivämme ovat rajoitetut!

IRENE'S LADIES WEAR

84 Elm St. W. Vastapäätä President hotellia

Hilma Seppälän

MUISTOLLE

Kuoli kesäkuun 8 pnä 1964

Olit kotimme armas tähti
mi siihen valoa loi,
Sinun kanssasi niin paljon lähti
jota mikään ei korvata voi.

TYTTÄRESI AUNE PERHEINEEN

Lively Ontario